

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: LUdlow 5-9500

VOL. LIII Price 10 c.

TREČIADIENIS, WEDNESDAY, BALANDŽIO - APRIL 16, 1969

Kaina 10 c.

Nr. 89

Žydai bėga iš Lenkijos

Mūsų korespondento Bonnoje:

Spėjama, kad Lenkijos režimo antisemitizmo kampanijos poveikyje bus išvykę apie pusę Lenkijos žydų. Statistikoje jų skaičius buvo nurodytas kiek didesnis, kaip 30,000 (Lietuvoje 1959 m. apie 25,000). Tą spėjimą patvirtina olandų pasiuntinybė Varšuvoje, atstovaujanti Izraelio valstybės interesus Lenkijoje. Iki pereinamųjų metų lapkričio mėnesio pasiuntinybė išdavusi 14,300 vizų išvykstantiems į Izraelį.

Nėra kliūčių išvykti Lenkijos žydams

Lenkijos vyriausybė nedaranti didesnių kliūčių žydams išvykti. Tik iš aukštųjų mokslų baigusių asmenų reikalauja gražinti gautą stipendiją. Nori legaliai išvykti piliečiai už fiktyvias vedybas žydams su išvykimo vizoms siūlo kyšius iki 4000 dolerių.

Dauguma vyksta per Vieną. Norinčių išvykti netrūksta, jų tarpe žymūs žmonės pvz. literatūros kritikas Roman Karst, teatro žurnalo "Dialog" leidėjas Adam Tarn, redaktorius Leopold Unger (pašalintas iš "Zycie Warszawy" redakcijos 1967 m.), žurnaliste Eda Werfel ir kiti. Yra gaudu, kad išvykti norėtų net žinomas marksistinis filosofas Prof. Adam Schaff.

Antisemitinė kampanija

Kyla klausimas, prieš ką, pagaliau, nukreipta antisemitinė kampanija Lenkijoje? Juk žydų, kurių prieš karą buvo keli milijonai, jau beveik ir nebeliko. Tiesa, Lenkijos kompartijos eilėse visada buvo daug žydų tautybės narių ir daug vadovaujančiose pozicijose. Lenkijos, kaip ir Lietuvos žydai pasižymėjo ir prorusiškais nuotakomis. Tad sovietinis antisemitizmas — o jis, be abejo, yra vykdomas Lenkijoje, juos paliečia ypač skaudžiai.

Vokiečių spaudos žiniomis, Lenkijos žydų bendruomenės prezidentu yra Leiba Demba, žmogus, kuriam sovietai turėtų būti ypač dėkingi. Jis žinomas ir kita pavarde, Leopold Trepper arba "Le Grand Chef", kilęs iš Zako-

Astronautas E. Aldrin, numatoma, liepos m. antrasis nutūps mėnulio paviršiuje

Sirhan likimas sprendžiamas

Po 15 bylos savaičių

LOS ANGELES. — Vakar, šiame mieste 15 savaičių svaresnis Sirhan B. Sirhan, kaltinamo nužudžius sen. Kennedį, bylą, teismo proceso likimas perduotas prisiėmusių kolegijai. Kaltinamoji šalis pasiūlė Sirhaną pripažinti įvykdžius "1 laipsnio nužudymą", nes jo veiksmai buvę iš anksto paruoštas.

Gynyba aiškina, kad kaltinamasis baustinas švelniau, nes jis — psichiniai nesveikas ir nevaldęs savo veiksmų. Jei prisiėmusieji ras kaltinamąjį buvus iš tikrųjų protiniai nesveiku, jis galėtų būti nubaustas kelerių metų kalėjimo bausme.

● Italijoje, Milane, kėlė maištą daugiau kaip 1.000 kalinių. Neramumai Milane kilo, tris mėnesius vykus Torino kalinių riaušiams.

panės apylinkių. Jis vadovavo sėkmingiausiai paskutinio karo sovietinio špiuno tinklui, žinomam "Rote Kapelle" (Raudonojo orkestro) vardu. Per jį sovietai gavo žinias apie hitlerinę karo mašiną iš pačių pirmųjų rankų. Net vokiečių pagautas Trepper-Demba įspėjo Maskvos centrą dėl vokiečių planų. Po karo Stalinas šį didžiai komunistui nusipelnusį asmenį padėjo į — kalėjimą. Po didžiojo vado ir mokytojo mirties Demba grįžo Lenkijon. Kyla klausimas, kada pats "grand chef" išvyks iš "socializmo" pasaulio. Izraelyje jau jis gyvena kurį laiką prieš karą.

(vb.)

Naujų permainų Prahoje išvakarėse

A. Dubčekas išvyko tartis į Maskvą - Pasikalbėjimai su Kremliumi gali nulemti naujas permainas Prahoje, partijos ir vyriausybėje. — Tikimasi Dubčeką ir Smrkivskį "švelniai nušalinant" — Jie būtų paskirti mažiau svarbioms pareigoms — Sprendimų laukama dar šią savaitę.

Dubčekas Maskvoje, aptaria naujas permainas

Praha. — Čekoslovakijos politiniai vadai šiuo metu pergyvena pačią kritiškiausią, po invazijos, savaitę. Vakar patirta, kad režimo vadas, A. Dubček, išskrido į Maskvą. Jis su Kremliu vadais, spėjama, aptars reikalingą įvykdyti svarbias permainas partijos vadovybėje ir Prahos vyriausybėje.

Nors apie Dubčeką kelionę oficialiai neskelbiama, tačiau manoma, kad jis sugrįš į Prahą nevilniau šios dienos vakaro ir dalyvaus ryt prasidedančiuose, lemiamuose partijos Centro komiteto posėdžiuose.

Pasirengimai posėdžiams vyksta, Čekoslovakijoje ir kituose bloko kraštuose baigiantis aviacijos "gynybos pratimams" ir ties krašto sienomis ir virš jos sostinės bei kitų miestų dūzgiant kariniams rusų lėktuvams. Tokio masto bauginamoji "muzika" Maskvos naudojama nebe pirmą kartą ir čekai su slovakais ja nesistebi bei nuvokia, ką ji reiškia.

Gyventojai laukia "politinės kainos" Maskvai

Naujos permainos Prahos režime siejamos su A. Dubčeką pasikalbėjimais Maskvoje ir jo su-

gebėjimais surasti mažiau ar daugiau galimus kompromisinius sprendimus. Tai ligšiol, iš dalies, buvo pavykę. Vis dėlto, po kovo 28-29 d. demonstracijų, dabar yra laukiama žymiai kietesnės Maskvos vadų laikysenos.

Dėl to ir čekai, slovakų visuomenėje neslepama baimė, kad siekiant turėti bent riboto pobūdžio liberalinį režimą, kraštui teks rusams sumokėti "politinę kainą", švelniai, iš atsakingų vietų, nušalinus pačius žymiausius laisvėjimo krypties atstovus bei vadus: A. Dubčeką ir J. Smrkivskį.

O. Černikas Dubčeko vietoje?

Politinių stebėtojų nuomone,

P. Colotka — O. Černiko pareigoms Prahoje?

Maskva persekioja totorius

Paaikėjo sovietų smurtas prieš totorius

Taškentas. — Europos spaudos žiniomis, neseniai Vakarų pasiekė totorių pogrindžio biuletenis. Ten paskelbtos nuotraukos, kuriose akivaizdžiai matyti sovietų milicijos prieš totorius, Čirčiko vietovėje, ties Taškentu, Uzbekistane, panaudotos smurto priemonės.

Totoriai protestavo, reikalavo gražinti į Krymą

Smurto veiksmai vyko pernai Čirčike, totorių tautinės šventės metu ir jiems reikalavus juos gražinti atgal į Krymą. Totoriai, gyvenę Kryme, 1944 m. vykstant karui, Stalino buvo prievarta iškelti iš Krymo, juos apkaltinus bendradarbiavimu su vokiečių okupantais. Jie buvo iškelti į Uzbekistaną.

Dabar Vakaruose žinoma, kad totoriai minėtoje šventėje reikalavo ne tik juos gražinti į Krymą, bet jį paskelbti autonominė respublika.

● Potvynio nuostoliai vis auga: keturiose JAV valstijose 8 mil. gyventojų neteko pastogės.

KALENDORIUS

Balandžio 16 d.: šv. Kaliksantas, šv. Bernadeta, Giedrius, Dijana.

Balandžio 17 d.: šv. Anicetas, šv. Klara, Dravenis, Sigita.

ORAS

Oro biuras praneša: Chicagoje ir jos apylinkėse šiandien iš dalies saulėta, šilta, temp. sieks 70 ir daugiau l. F., galimi krituliai, ryt — be pakitimų, galimas smulkus lietus.

Saulė teka 5:09, leidžias 6:32.

vienas pasiūlymas, esąs priimtinas visiems, tik kietojo sparno komunistus išskyrus, kuris galėsiąs būti pateiktas svarstyti 178 narių Centro komitetui, toks: ligšiolinis partijos pirmasis sekretorius, A. Dubček, skiriamas parlamento pirmininku. Ligšiolinis pirmininkas, Peter Colotka, galės būti paskirtas min. pirmininku, gi ligšioliniam vyriausybės galvai, Oldrich Černikui tektų A. Dubčeko, partijos sekretoriaus, pareigos.

Prezidiumo narių skaičius ligšiol siekė 21, tuo tarpu Maskva įkyriai siūlo tą skaičių sumažinti bent iki 13 ar 15 narių. Tuo būdu, teigiama, būtų atsikratyta kelių vad. liberalų, laisvėjimo šalininkų.

Tai spėliojimai, kuriems netrūksta ir tikrovės atspalvio. Tikroji padėtis turės paaiškėti po rytdienos posėdžių. Jau po poros dienų pasaulis patirs — kiek toli siekia Maskvos spaudimos priemonės, ar galimas bent dalinis kompromisas ir ar laukinta stalininio tipo režimo, kurį težymėtų aklas paklusnumas Maskvos kumščiu.

Šiuo metu aišku, kad Maskvai yra nepavykę siekiami krašte sudaryti pusiau karinį režimą.

TRUMPAI

Sovietų povand. laivai

Jų skaičius didesnis už visų visų NATO kraštų turimus

Londonas. — Strateginių studijų instituto Londono žiniomis, Sovietų Sąjunga šiuo metu turinti gausiausią pasauly povandeninių laivų skaičių. Tie laivai, manoma, galimo rytų-vakarų susidūrimo atveju, galėtų būti grėsmingi.

A. Buch, Instituto direktorius, pažymėjo, kad sovietai turi apie 380 povandeninių laivų — daugiau, negu jų turi JAV ir visi NATO nariai bendrai. 88 povandeniniai laivai gali būti panaudoti leidžiant raketas, laivams pasinėrus.

"Oscar" filmų premijos

Geriausiu filmu pripažintas britų "Oliver"!

LOS ANGELES. — Balandžio 14 d. iškilmėse, visam kraštui perduotose televizijos keliu, išdalintos metinės "Oscar" dovanos filmų aktoriams, statytojams ir kt.

Geriausiu filmų, balsavimų keliu, pripažintas britų "Oliver"!, geriausiu režisierium — taip pat britų Carol Reed (už filmą "The Lion in Winter"), geriausiu aktorium, iš vyrų — Cliff Robertson ("Charly"), iš moterų — premija padalinta dviem aktorėms: Katherine Hepburn ("Lion in Winter") ir Barbara Streisand ("Funny Girl").

Iš viso padalinta 18 "Oscar" premijų. Geriausiu užsienio gamybos filmu pripažintas sovietų "Karas ir taika" (pgl. Tolstojaus romaną).

● Izraelis gali turėti atomo bombą, karalius Hussein pareiškė amerikiečių televizijoje. Izraelis galės tokią bombą turėti per 6 mėnesius, gal būt, jis ją jau ir turi — pridūrė Hussein.

Teroro, stalininės krypties išvakarės Čekoslovakijoje?

Š. Korėjos komunistai numušė JAV žvalgybinį lėktuvą

Pirmasis, naujas, tarptautinio masto, įvykis, palietęs R. Nixono vyriausybę — Lėktuvas, teigia Washingtonas, nepalietęs Š. Korėjos erdvės — Komunistai grasino naujais atkiričiais, — JAV vyriausybė prašo paramos Maskvoje ir iš sovietų ambasadoriaus.

Lėktuvas su elektroniniais įrengimais

TOKIO. — Šiaurės Korėja vakar paskelbė: numuštas JAV žvalgybinis lėktuvas, "įsiveržęs į Š. Korėjos teritorijos erdvę". Tuo tarpu JAV gynybos departamentas pranešė apie Japonų jūroje dingusį laivyno žvalgybinį lėktuvą, su 31 įgulos nariu. Lėktuvas EC-121 buvęs aprūpintas net apie 6 tonomis elektroninių, žvalgybos naudojamų įrengimų. Įvykis priminė JAV žvalgybinio laivo "Pueblo" pagrobimą, 1968 m. sausio 23 d. Šio laivo įgulos nariai komunistų buvo paleisti tik praėj. metų pabaigoje.

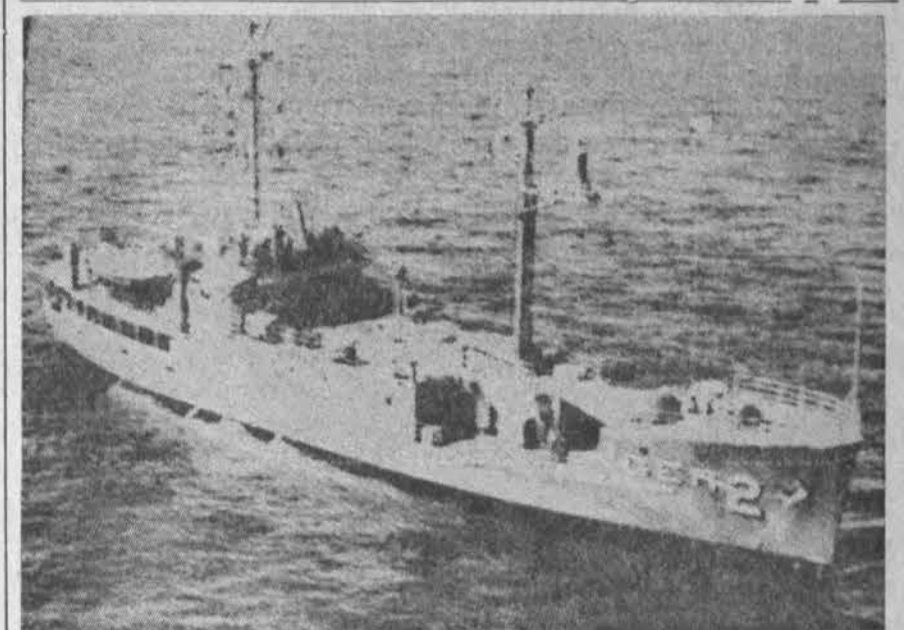
Teigiama: lėktuvas nebavo priartėjęs prie Korėjos

JAV karinės įstaigos teigia, kad žvalgybinis lėktuvas, pakilęs iš Atsugi bazės Japonijoje, dingęs apie 3 val. po piet pirmadienį, rytų laiku. Jo įgulos vadui buvo pavesta nepriartėti prie Š. Korėjos krantų, bent ne arčiau, kaip 50 mylių atstu.

Vakar apie lėktuvo ir įgulos likimą nebuvo žinių. Visa eilė JAV lėktuvų jo ieškojo, 20 mylių atstu nuo tos vietos, kur pernai komunistai buvo pagrobę "Pueblo" laivą.

Gausi numušto lėktuvo įgula, kaip paskelbta, tai paprastas reikiškinys, nes tokio masto žvalgybiniai lėktuvai aptarnaujami visos eilės specialistų.

● Portugalijos min. pirm. Caetano lanko portugalų kolonijas: Gvinėją, Angolą ir Mozambiką.

"Pueblo" įvykis pernai purimena naują — lėktuvo numušimą

Amerikiečių transportinis lėktuvas — "Kranas" pristato buldozerį P. Vietname.

SKAUTYBĖS Mikėlias

Redaguoją ps. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, Illinois 60629
Telef. — 476-7089
GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ-KŲ RAMOVĖ

VYRIAUSIA SKAUTININKĖ KANADOJ

(Tęsinys)

Lankydama skaučių vienetus Kanadoje, vyr. skautininkė v. s. Malvina Jonikienė, lydima sūnaus skauto vyčio Alvydo, kovo 26 d. vidurdienyje atvyko į St. Catharines. S. Maryte Gverzdienė tuometu esant darbe, viešnia VS ir jos sūnų tikru aukštaitišku vaišingumu priėmė p. Antanas Gverzdys.

Vyr. skautininkė 7 v.v. atsilankė į vietos skaučių sueigą. St. Catharines yra mišri Zalgerio vjetininkija, taigi ir skaučių ne daug. Sueigoje 7 skautės, 1 jaun. skautė, 1 vyr. skautė ir 1 skautininkė. Susipažįstama. Kiekvienai papasakoja šį tą iš savo skautavimo. VS suskirsčiusi skautes į tris grupes papasakojo apyskaitę "Saulė ir vėjas", jos nebaigdama. Kiekviena skaučių grupė sukūrė savitą šios apyskaitės paaiškinimą. Prieinama bendra išvada, kad švelnumu ir gera valia atsiikiama daugiau, negu šurkštumu, šūkavimais ar neapgalvotomis baismėmis. Po to gražiai padainuojama. Sesių dainai pritaria ir vyriški brolio Alvydo ir s. P. Balso balsai. Skautininkė visus išmokė smagiai dainelę "Pumpurėliai greitai sprogs". Baigiant sueigą ir atsiveikinant su viešnia sugiedota "Ateina naktis".

Kovo 27 d. vyr. skautininkė

keletai valandų nuvyko į Niagara Falls. Grįžusi į St. Catharines aplankė vietos lietuvių par. kleboną tėvą B. Mikalauską, kuris dideliu nuoširdumu buvo priėmęs 1967 m. pavasarį įvykusį seserijos vadovų suvažiavimą. Vaišingasis tėvas B. Mikalauskas V.S. ir jos sūnų tos dienos vakare nuvežė į New Buffalo ap. lankyti skautininkės Sakienės.

Kita dieną vyr. skautininkė autobusų atvyko į Tilsonburg ir apsisusto tabako ūkyje pas sveitingą p. Mikėnų. Popietyje jų automobiliu atvyko į Londoną, kuriame veikia mišri Simono Daukanto vietininkija.

Sesės ir brolio Gutauskų namuose įvyko vyr. skaučių sueiga, kurioje atsilankė būrelis sesių. Vėliau atvyko daugiau vadovų, va dovų ir skautų rėmėjų. Pasidalinta mintimis. Vyr. skautininkė papasakojo savo išpūdžius lan kantis Kanados skaučių vienetuose. Panagrinėtos priežastys, kodėl pastaraisiais keleriais metais Londono skautiškas veikimas susilpnėjęs. Išreikšta vilčių, kad naujoji draugininkė sesė Eimantienė skaučių veikimą išjudins. Po vaišių vyr. skautininkė, atsiveikinusį londoniečius, grįžo į Tilsonburgą.

(Pabaiga sekančioje SKAUTYBĖS KELIO laidoje)

LS seserijos vyr. skautininkė v. s. Malvina Jonikienė sveikina seses Satrijos tunto sueigoje, Toronte. Nuotr. S. Dapkaus

ATIDARYTA DAINŲ SKRYNELE

Dainuota, akordeono duplelės tampo, paukščių balsų klauštas, paskui sugaudyti visi šie garai juoston, "pritūravoti" ir parodyti storu bosu — ir štai sulaukėme antrosios skautų dainų plokštelės TRA-LIA-LIA. Praėjusį penktadienį Jaunimo centre šį skardžiabalsių vilniukų plokštelė buvo brolijos Jamborees fondu (plokštelės leidėjų) pristatyta ir paleista į pasaulį.

Daug idėta triušo, kol ši dainų skrynelė išvilko į aplanką. Svarbiausia pats jaunimas yra šios plokštelės išpildytojas. Tad buvo lyg ir graudu, kad šio darbo pavainikuoti besisirinko vos penkiasdešimt galvų. Chicaga, turinti virš pusšimties aktyvių sesių-brolių, atrodo, šį kartą "supasavo".

Skautininkams, kurie neretai paaimnuoja, jog "ne toks dabar jaunimas, kaip mūsų laikais", norisi priminti, kad šis pats jaunimas, kiekvienų išskilimų metu išklausęs jų ilgiausias kalbas ir oratorijas, šį kartą buvo atlygintas išvirkštinė proporcija: į plokštelės pristatymą atsilankė vos 10 skautininkų, iš kurių penketukas — rengėjai, vedę programą, par davinę plokštelę, pilstę kavą ir pan. Ar neturėjome jaunuosius

dainininkus nuploti stipresne katučių jūra, paskatinti juos gausniau "senių" užnugarium?

Plokštelės pristatymą pravedė brolijos vyr. skaut. VI. Vijeikis, kuris (nors ir neišdrįso prisipažinti) yra šio projekto ir sumanytojas. Po trumpos įžangos skautininkas tuoj svečiams pristatė ir šio vakaro "kaltininkus" — plokštelės išpildytojus. Tai Lituanicos tonto vilkiukų tuzinas (šiuo metu jie jau tapę skautais): A. Eriugis, J. Ivanauskas, R. Kėželis, L. Aleksa, V. Aleksa, A. Mikėnas, E. Kriaučeliūnas, H. Varanecas, A. Gutauskas, D. Ramanaukas, K. Federavičius ir G. Federavičius. Ketvertas šių brolių dėl susidėjusių aplinkybių pristatyme dalyvauti negalėjo. Mok. V. Gutauskui akordeonu palydinti, skardžiabalsiai broliai padainavo vilkiukų sutartinę, Ramovėnų maršą, lauko dainą, kurios taip pat pademonstruotos ir plokštelė, šioje pritarinti bosu ir paukščių traliavimui.

Po dainų, Jamboree fondo vedėjas s. A. Karaliūnas iškėlė naujiesiems dainininkams po naująją plokštelę. Plokštelėmis apdovanoti ir kiti šio didžio darbo talkininkai: mok. V. Gutauskas, p. Ralys, s. A. Kezys, SJ,

Vyr. skautininkės apsilankymo proga Toronte, Satrijos tunto sueigoje, jūrų skautės ir gintarės, pasirušiosios savo naujosios vėliavos šventinimui. Dešinėje vadovė ps. A. Biskevičienė. Nuotr. S. Dapkaus

Lituanicos tunto Vinco Krėvės ir Perkūno draugovių skautai lankosi Balzoko Lietuvių kultūros muziejuje, Chicagoje. Nuotr. G. Plačo

muzikai Bertulis ir F. Strolia, ps. A. Alčiauskas. Programai pasibaigus, prie kavos puodelio pasidalinta vakaro išpūdžiais, prisiminta plokštelės ruošimo nuotykių, o suvenyrų rinkėjų įnikta autografų rinkliavon.

RUOŠIASI DARBO TALKOS ISVYKAI

Aušros Vartų tunto tėvų komiteto susirinkime svarstyta stovyklavietės ptvarkymo reikalai. Tuo tikslu gegužės 17-18 d. rengiamas stovyklon išvažiavimas. Tėveliai nuoširdžiai raginami gausiai dalyvauti.

PASKIRTA STOVYKLOS VIRŠININKĖ

Aušros Vartų tunto vasaros stovyklą, kuri sutampa ir su Kernavės bei Lituanicos tuntu stovyklomis, įvyks birželio 28 d. — liepos 12 d. Stovyklos viršininke sutiko būti Mirgos vyr. sk. būrelio sesė ps. Regina Vaitkevičienė, kuri taip pat yra ir Cicero Birutės de-vės draugininkė. Sesė Regina Tautinėje stovykloje sėkmingai vadovavo paukštyčių pastovyklei "Mažoji Lietuva".

Netrukus tėvams bus išsiuntinėti platesni pranešimai stovyklos reikalais.

SKAUTININKŲ DĖMESIUI

V.S. Petras Jurgėla, ruošdamas knygą "Lietuviškoji skautija", pasigenda žinių apie tai, kurios vadovės buvo pakeltos Lietuvoje į paskautininkės laipsnį 1936, 1937, 1938 ir 1939 metais.

Buvusias ir dabar esančias vadoves prašom nedelsiant atsiųsti reikalingas žinias Skautininkų skyriaus vedėjai v. s. Statkienė 2245 Burr Oak Ave., North Riverside, Ill., 60546.

SV. JURGIO SUEIGA

Bendra tradicinė visų Chicago skautiškių vienėtų Sv. Jurgio sueiga įvyks sekmadienį, balandžio 27, 11 val. ryto, Bogan aukštesniosios mokyklos patalpose. Dalyvavimas visiem skautam ir skautėm privalomas.

AUTOBUSAI Į SUVAŽIAVIMĄ

Į bendrą seserijos - brolijos vadovų-vadovų suvažiavimą vykstantiems sesėms pranešame, kad autobusai iš Chicagos, nuo Jaunimo centro, išvyks šį penktadienį, bal. 18 d., 7:30 v.v. Išvykstama punktualiai, prašome nesivėluoti, atvykti bent penkiolika minučių prieš.

SUVAŽIAVIMO VIETOS ADRESAS

Bendras seserijos-brolijos va-

Studentas (liet. tėvu), 20 metų, 6'2" blondinas, nori susirašinėti su lietuvių tėvu mergaite. Michigan State. Adr. DRAUGAS, Ad. 6367, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

"DRAUGO" PREMIJUOTOS KNYGOS,

kurių dar galima gauti:

ORA PRO NOBIS — J. Gliuda	4.00
SIKSNOSPARNIŲ SOSTAS — J. Gliuda	2.50
TITNAGO UGNIS — J. Kralikauskas	2.50
MINDAUGO NUŽUDYMAS — J. Kralikauskas	3.00
LIEPTAI IR BEDUGNĖS — A. Baronas	3.00
KALNŲ GIESMĖ — V. Kavaliūnas	2.50
KARKLUPĖNUOSE — A. Baranauskas	2.50
ŠAMOKSLAS — V. Volertas	3.50

Šias rinktines, tremtyje išleistas knygas, kiekvienam reikėtų įsigyti atsiunčiant užsakymą ar asmeniškai atsilankant į "Draugą".

Illinois valstijos gyventojai prašomi prie knygos kainos pridėti 5% mokesčiams.

da su visa šeima nuošaliau stovyklaujant Rako miškuose, kada vaikučiai dar buvo visai maži, ar jau įsijungiant į virtuvės darbus, kada prieauglis jau kiek paūgėjo.

Su žvakutėmis rankose, prie lauželio, sukrauto Lemonto laukuose, sesės nekantriai laukė ateinant sesės Vidos su v. s. Statkiene, kuri pravedė susimastymo valandėlę. Būrelio vadovė vyr. sk. Nijolė Balzarienė atvedė seses prie lauželio, kuris, nors ir besiblaškant žvairiam vėjui, kandidatės įžiebiamas. Seka įžodis — priesaika: "... ir visą gyvenimą palaikyti ryšius su skaučių organizacija". V.S.S. Statkienė užrašo tą brangų mėlynąjį klaklarištį.

V.S.S. Statkienė įteikė įreminimą žodžio tekstą su dalyvavusių parašais; "Kun. Gražinos" būrelio vadovė, vyr. sk. Jūratė Jakaitienė sveikino būrelio vardu su knyga; naujas skautiškas diržas, "Skautybė Lietuvaitei" ir gėlės, tai jau savųjų sesių linkėjimai naujai mėlynaišnei Vidai. Net ir krikšto sūnūs Algimantas pasveikino savo krikšto mamą.

Sugrįžtame į tunto adjutantės, Mėtos Burbiėnės namus. Prie gausaus vaišių stalo, dar ilgai vaišinėmės ir kalbėjome skautavimo reikalais; L.S.S. suvažiavime iškeltiniais klausimais ir dalinomės prisiminimais iš savo ankstyvesnių skautavimo dienų.

Sesė v. s. Statkienė rožių puokštę pareiškta padėka už žodžio pravedimą.

Lemonto laukai, po Rako stovyklos miškų, yra, tur būt, patys skautiškesniausi, nes jau kiek žinau, čia įvyksta trečiasis vyresnių skaučių žodis.

Balandžio 11 d., vakare, "Kun. Gražinos" vyr. skaučių būrelis suruošė vyr. sk. įžodį savo sesė kandidatė — Irenai Šerelienei, kuri visiems pažįstama kaip mo-

(Nukelta į 6 psl.)

TRYS SAKALAI

Alfonsas Vambutas

Pasakos ir padavimai, atžymėję Lietuvos Mokytojų Amerikoje breimiją. Originalių autorias kūinių rinkinys, kurio tematika pamta iš mūsų tautos didvyriškos vraities. Lengvu stiliumi, aiškiu žodžiu, trumpais sakiniiais, ngya suteiks malonumo kiekienam, jaunam ir vyresniam, kaitytojui. Pasididžiavimas savo tautos praeitimi, jaučiamas iekvienoje pasakoje ar legendoe, lengvai užkrečia skaitytoją ir tnaujina jame pajutimą, kad jis ra neatskirama savo tautos dais.

Knygos kaina 2.00 dol., gautama DRAUGE.

Illinois gyventojai prie knygos ainos turi pridėti 5 proc. mokesčiams.

Illinois gyventojai prie knygos ainos turi pridėti 5 proc. mokesčiams.

Illinois gyventojai prie knygos ainos turi pridėti 5 proc. mokesčiams.

Illinois gyventojai prie knygos ainos turi pridėti 5 proc. mokesčiams.

Illinois gyventojai prie knygos ainos turi pridėti 5 proc. mokesčiams.

Illinois gyventojai prie knygos ainos turi pridėti 5 proc. mokesčiams.

Illinois gyventojai prie knygos ainos turi pridėti 5 proc. mokesčiams.

Illinois gyventojai prie knygos ainos turi pridėti 5 proc. mokesčiams.

Illinois gyventojai prie knygos ainos turi pridėti 5 proc. mokesčiams.

Illinois gyventojai prie knygos ainos turi pridėti 5 proc. mokesčiams.

Illinois gyventojai prie knygos ainos turi pridėti 5 proc. mokesčiams.

Illinois gyventojai prie knygos ainos turi pridėti 5 proc. mokesčiams.

Illinois gyventojai prie knygos ainos turi pridėti 5 proc. mokesčiams.

Illinois gyventojai prie knygos ainos turi pridėti 5 proc. mokesčiams.

Illinois gyventojai prie knygos ainos turi pridėti 5 proc. mokesčiams.

Illinois gyventojai prie knygos ainos turi pridėti 5 proc. mokesčiams.

Illinois gyventojai prie knygos ainos turi pridėti 5 proc. mokesčiams.

Illinois gyventojai prie knygos ainos turi pridėti 5 proc. mokesčiams.

Illinois gyventojai prie knygos ainos turi pridėti 5 proc. mokesčiams.

Illinois gyventojai prie knygos ainos turi pridėti 5 proc. mokesčiams.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4545 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. Ludlow 5-9500

Second class Postage paid at Chicago, Illinois, Published daily, except Sundays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription: \$17.00 per yr. in Cook County, Illinois, \$15.00 per year outside Cook County, \$18.00 foreign countries.

Prenumerata:	Metams 1/2 metų	3 mėn.	1 mėn.
Cook County, Illinois	\$17.00	9.00	5.00
Kitur JAV	\$15.00	8.00	4.50
Kanadoj ir kitur užsieny	\$18.00	9.50	5.50

* Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

* Administracija dirba kasdien 8:30 — 5:00, šeštadieniais — 8:30 — 12:00.

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2434 West 71st Street
Val. pirm., ketv. 1-4, vakar. 7-9 antr., penktad. 1-3, treč. ir šešt. tik susitarus.

Ofiso — HE 4-5758.

DR. S. ir M. BUDRYS
ALERGIJA

2751 West 51st Street
Valandos: antradieniais, penktadieniais 2-9 v. šeštadieniais 10-1 p. o. Ligoniai priimami pagal susitarimą.

Dr. Ant. Rudoko kabinetai perėmė optometristas

DR. EDMUND E. CIARA

2709 W. 51st Street
Tel. — GR 6-2400

Val. pagal susitarimą: Pirmad. ir ketv. 10-4 ir 7-9; antradi. ir penktad. 10-4; šeštad. 10-2 val.

Ofs. 735-4477. Rez. PR 8-6900.

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS

Crawford Medical Building
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rez. Tel. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN-EISINAS
Akusierija ir moterų ligos

6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepa, skambinti: MI 3-0001.

Ofiso tel. PR 8-2220
Namu — rez. PProspect 8-9051

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA

2656 West 63rd Street
Pirmad., antradi., ketvirt. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 6 iki 8 v.v. Šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. Pr 6-6022 Rez. PR 8-6960

DR. E. JATULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Bendra praktika
2815 W. 71st Street
Ofiso val. kasdien nuo 7 iki 9 v.v., šešt. nuo 9 iki 12 val.: arba susitarus.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3844 W. 63rd Street
Val. kasdien nuo 1-4 p.p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šeštad. uždaryta.

Ofiso ir buto tel. Olympic 2-1381

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

Tel. — RELiance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3925 West 59th Street
Val. pirmad., antradi., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak. Šeštad. 12-3 val. p. p. trečiad. uždaryta.

Tel. ofiso ir buto Olympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak., šiek tiek trečiadieniais, 1-4 v. vakar. Šeštadieniais 12 iki 4 popiet.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KODIKIŲ IR VAIKU LIGŲ SPECIALISTE

MED. JAL BUILDING
7186 South Western Avenue
Pirmad., antradi., ketvirt. ir penkt. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6-8 val. vakar. Trečiad. nuo 11 val. ryto iki 1 val. p. p. Šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. p. p.

Ofiso telefon. RE 7-1168
Rez. tel. 239-2919

DR. MARIJA LINAS
AKUSERIJA MOTERŲ LIGOS

2817 West 71st Street
Telef. HEMlock 6-3545
(Ofiso ir rezidencijos)
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. PR 8-7773. Rez. PR 6-4732

DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS

2858 West 63rd Street
Valandos: pirm., ketv., 5-8 val., antradi. ir penkt. 1-4 val. Prilimnėja tik susitarus.

Ofiso HE 4-1818 Rez. PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos

2454 West 71st Street
(71-02 ir Campbell Ave. kampa) Val. kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v. Šeštad. 9 v. r. — 2 v. popiet.

ASSOCIATE OPTOMETRISTS
Lietuviškai kalba

DR. FRANK PLECKAS, OPT.

3424 W. 63rd St., GR 6-7044
Tūrinis akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Valandos pagal susitarimą. Uždaryta trečiadieniais.

DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. VIDAUS LIGOS

Tel. Ofiso PR 6-7800; Namų 925-7697
5159 So. Damen Avenue
Valandos tik pagal susitarimą. Trečiadieniais uždaryta.

Telef. 423-2660

DR. E. RINGUS
RENTGENOLOGAS

9760 So. Kedzie Avenue
Val. pirmad., antradi., ketvirtad. ir penktad. 8 v. r. iki 9 v. r. Treč. ir šeštad. 8 v. r. iki 3 v. popiet.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPED. ORTHOPEDIJOS LIGOS

2745 West 69th Street
(Tel. 737-2290 ofiso ir rezidencijose)
Prilima ligonius tik susitarus — (By appt.).

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLES IR PROSTATO CHIRURGIJA

Ofisas 2454 W. 71st Street
Val. antradi. nuo 2-5 popiet ketvirtadi. nuo 6-8 vakaro
Ofiso telefon. 776-2380
Rezid. telefon. PProspect 9-6730

DR. ALDONA ŠIMKUS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
PRITAIKO AKINIUS

15542 So. Cicero, Oak Forest, Ill
Kabineto tel. 687-2020
Namų tel. 339-1071
Vizitai pagal susitarimą

KRAUJO DUOKLĖ

Iš okupuotosios Lietuvos mus pasiekia žinios, kad mūsų žmonės ten ima baimintis dėl vis didėjančios įtampos rusų-kinų politiniuose santykiuose. Įtampa esanti tokia didelė, kad rusai ne nesistengia jos slėpti. Jų spauda, radijas, televizija pilni prieš kinus nukreiptos medžiagos, propagandinių šūkių. Speciali prieškinis propaganda vedama ir įmonėse, įstaigose (specialūs mitingai), kino teatruose, agitatorių susirinkimuose.

Visa tai nedaug mus dominuoja, jeigu nekiltų nauji mūsų tautai pavojai. Juk mūsų krašto jauni vyrai per eilę generacijų labai dažnai tarnavo Lietuva okupavusių šalių kariuomenėse ir už jas kariavo. Per eilą rudenį mobilizacinės kvotos į raudonąją armiją padidintas lietuvių nuogastavimą dar padidino. 1959 m. gyventojų surašymo duomenimis rusų kariuomenėje tarnavo 25, 676 Lietuvos vyrai, šiuo metu šis skaičius yra prašokęs 30, 000 ir rodo tendencijos dar didėti.

Tai teikia progą mums kiek nusikelti į netolimą praeitį ir prisiminti mūsų spaudoje kaip ir nepaminėtas Lietuvos vyrų kraujo aukas, kurias jie sudėjo gindami mūsų tautai visiškai svetimus tautos žudikų interesus. Tuo reikalu nemaža medžiagos pateikia sovietiniai statistikos ir kitoki leidiniai.

Lietuvos kariuomenės "pertvarkymą" rusai pradėjo jau 1940.VII.3, dar Lietuvos formaliai neįjungus į Sovietų Sąjungą. VII.12 Krašto apsaugos ministeriu buvo paskirtas okupantams atsidavęs gen. V. Vitkauskas, o kariuomenės vadu iš Rusijos atvežtinis gen. F. Baltušis-Zemaitis. 1940.VIII.30 mūsų kariuomenė reformuota į raudonosios armijos 29-ji šaulių teritorinį korpusą. I-ji pėstininkų divizija reformuota į 179 raud. armijos šaulių diviziją, 2-ji divizija — į 184 šaulių diviziją. I naująją korpusą įlieta daug rusų karininkų, vėliau ir žemesniųjų "kadru". 1941.VI.22. karo pradžioje, "mūsų" 29 šaulių korpusas veikė 11-sios raudonosios armijos (gen. V. Morozovo) sudėtyje.

Tačiau rusai iš šios kariuomenės nedaug naudos turėjo: jau birželio 23 d. lietuvių kariuomenė sukdė, likvidavo daug rusų komunistų politruokų ir atsipalaidavo nuo rusų. Į Rusijos gilumą buvo evakuota tik apie 3,000 Lietuvos karių. Jie davė pagrindą rusams sukurti 16-ją "lietuvišką šaulių diviziją", kuri buvo padidinta mobilizuojant į Rusiją pabėgusius lietuvius, žydus, rusus ir kt. komunistus. 1942 m. gegužės mėn. joje buvo 12, 398 kariai. Padarius tam tikrus pertvarkymus, 1943.I.1 divizijoje buvo 10,251 karys, iš kurių 36,3% lietuviai, 29,9% rusai, 29% žydai. 1943 — 1945 metų bėgyje divizija daugelį kartų dalyvavo kautynėse prieš vokiečius, daugelį kartų buvo sumušta, bet vėl nuolat papildoma lietuviais ir rusais. 1944 m. rusams užėmus rytinę Lietuvos dalį, divizija buvo įlieta daugiau kaip 13,000 Lietuvos vyrų. 1944.VII.1 lietuviai sudarė 68,4%, rusai 19,6%, žydai 9%. Žuvusiųjų nuostoliai neskelbiami, bet manoma, kad jų buvo keli tūkstančiai.

Ne visi lietuviai, rusų mobilizuoti, karo metu į vadinaimą liet. diviziją pateko. Daug lietuvių kovėse 201 latvių šaulių divizijoje ir įvairiuose rusų daliniuose. Raudonajai armijai užimant rytinius Lietuvos teritorijos apskrėtus, tuoju buvo skelbiama ir mobilizacija. Pirmąsias ji praves-

ta Vilniaus, Švenčionių ir Trakų apskrityse. 1944.VIII.1 paskelbtas karinio komisaro įsakymas "Dėl 1909 — 1925 m. gimusių karo prievolinkų mobilizacinio šaukimo į raudonąją armiją". Ligi 1944.IX.5 raud. armiją pašaukti 10,145 kauniečiai. Ligi 1944.IX.16 paimta 83,941 karo prievolinkas. Kiek iš viso 1944 — 1945 m. paimta Lietuvos vyrų į rusų karinę tarnybą, duomenys nesutinka: jų gerai nežino ir patys okupantai. P. Štaras (Istorija, VII t. 50 psl.) skelbia, kad tada paimtųjų skaičius siekė 108,378, tačiau politrukas gen. mjr. J. Macijauskas ("Komunistas" Nr. 2, 1948) mano, kad užėmus Lietuvos teritoriją ir raudonąją armiją paimta ir karo baigiamose kautynėse dalyvavo apie 200,000 Lietuvos vyrų. Šis skaičius, gal būt, nebus labai perdėtas, turint galvoje, kad rusai Lietuvos žmones mobilizavo ne tik karinei tarnybai, bet ir įvairioms darbinėms atlikti. Ta pati sovietinė spauda pažymi, kad buvę nemaža sunkumų dėl kalbos: nemaža dalis paimtųjų ne mokėję rusiškai, nesupratę komandos. Taigi buvusi įvesta vertėjų - agitatorių institucija.

1944 m. rusams užėmus Lietuvą, Lietuvos vyrams nebuvo kito pasirinkimo, kaip stoti į raudonąją armiją arba partizanauti Lietuvos miškuose. Mobilizacinės priemonės ugdė partizanų skaičių — beveik visi jie krito nelygioje kovoje. Tačiau ir raudonojoje armijoje mūšiška nebuvo saugūs. Beveik visi paimitieji, dargi neapmokius jų kariškai, buvo rusų beatodairiškai įjungiami į rusų kariuomenės vienetus ir metami į pačias karščiausias fronto vietas. Lietuviai buvo priversti kautis Kurše, prie Karaliaučiaus, Balgos pusiasalyje, prie Heilsbergo, Sambioje. Mūšiška šturmuo tvirtus Karaliaučiaus fortus, vėliau kovėsi prie Vyslos, Neisės, Oderio, Pomeranijoje, Dan cige, ėmė Berlyną. Lietuvių tautybės vyrų apšėiai buvo raud. armijos 2.51.200.208. 216.334 divizijose ir kituose daliniuose. Vien tik Berlyno operacijose nepilnais duomenimis dalyvavo per 8,000 lietuvių.

Mums nėra žinomi lietuvių nuostoliai žmonėmis, bet šioji tokį vaizdą galima susidaryti iš atskirų pranešimų. Taip 76-je šaulių divizijoje, prieš imant Berlyną, buvo 248 lietuviai kariai, paėmus Berlyną tebėvė tik 89. Maža to, "Tarybų Lietuvos gyventojai dalyvavo išvaduojant Lenkijos, Vengrijos, Austrijos, Čekoslovakijos žemes. 1-sios lenkų armijos sudėtyje jie vadavo Varšuvą. Lietuviai dalyvavo mūšiuose dėl Krokuvos, Poznanės ir kt. Lenkijos miestų išvadavimo" (J. Dobrovolskis, Liet. kariai tėvynės karo frontuose, 182 psl.).

Suprantama, kad buvo daug kraujo aukų, tačiau tikruosius nuostolius žmonėmis galime tik spėlioti. Lietuvos žmonės mano, kad galėjęs kristi kas ketvirtas vyras. Jeigu taip, tai kovoje už rusų interesus lietuviai bus sudėję 30 - 50,000 gyvybių. Šio skaičiaus tikrumą liudija ir 1959 m. gyventojų surašymas. Tais metais okup. Lietuvoje buvo 2,711,445 gyventojai, iš kurių 1,466,767 moterys ir tik 1,244,678 vyrai, vadinasi, 222,089 moterų daugiau kaip vyrų. Net ir 1968 m. kiek vienam 1000 vyrų teko 1174 moterys (normalus santykis — 1000 : 1083). Taigi už vergijos pančius, neskaitant didelio ekonominio apipilėsimu, Lietuva turėjo ir turi rusams mokėti ir labai aukštą kraujo duoklę.

b. kv.

Vietkongas pasiryžęs ilgai kovai

K. TAUTKUS

Gen. Giap nėra S. Vietname eilinis komunistas ar paprastas generolas. Jis vadovavo ir suplanavo Dien Bien Pru mūšį, kuriame Prancūzijos karinės jėgos buvo priverstos kapituliuoti. Laimėjęs Dien Bien Phu kovą, 1954 m. gegužės 7 d., gen. Giap pasidarė S. Vietname didvyriu ir stipriais šuoliais kilo partijoje ir kariuomenėje. Dabartiniu metu gen. Giap yra S. Vietname min. pirmininko pavaduotojas, krašto apsaugos (gynybos) ministeris ir visų rūšių karinių jėgų vyriausiasis vadovas. Jis yra partijos centro komiteto ir politinio biuro galva. Tik vienas partijos sekretorius ir S. Vietname diktatorius (prezidentas) Ho Chi Minh yra laikomas vyresniu už gen. Giap. Kaip Kinijoje Mao įpėdiniu laikomas Krašto apsaugos min. Lin Piao, taip S. Vietname diktatoriaus įpėdiniu skaitomas tik gen. Giap.

Maskvos ir Pekino sukommunistinio planas

Prancūzijos kolonijai, pavadintai Indokinijos vardu, priklausė trys valstybės: Vietnamas, Kambodija ir Laosas. Genevos konferencijoje 1954 m. jos visos buvo paskelbtos nepriklausomomis valstybėmis. Tik vienas Vietnamas buvo padalintas pusiau iki 17 paralelės. Šiaurinė Vietnamo dalis buvo atiduota Viet Minh komunistų partizanams, kurių vardu buvo vedama kova prieš Prancūzijos karines jėgas arba prieš Prancūzijos kolonializmą Indokinijoje. Genevos konferencijoje dalyvavo 17 valstybių, bet joje šei minikavo Pekinas ir Maskva.

Tiesa, Genevos konferencijoje, kurioje buvo išalinta Prancūzijos Indokinijos kolonija, oficialiai nedalyvavo JAV. Jos pasitenkino tik stebėtoju vaidmeniu ir nepasirašė konferencijos susitarimų. Prancūzijos vyriausybė pralaimėjusi kovą ginklu, turėjo tik vieną pasirinkimą: pasirašyti Maskvos ir Pekino padiktotas sąlygas, ką Prancūzijos min. pirm. Mendes France ir padarė. Kitos valstybės be sąlygų ar kovos pasirašė susitarimą. Ir taip lengvai ir iš paviršiaus nekaltai Maskva ir Pekinas konferencijoje pravedė Indokinijos sukommunistinio planą, kurio įvykdymą pavedė S. Vietnamo komunistų partijai — Hanojaus vyriausybei.

Pateth Lao ir Vietkongo partizanų organizatorius

Iš pradžios mokyklos mokytojas Vo Nguyen Giap pakilęs į generolus, įsitvirtinęs partijos ir valdžios viršūnėse, jis ėmė veikti. Vengdamas naudotis ginklu, bandė teisėtomis priemonėmis — demokratiniiais rinkimais įsigalėti Laosą ir P. Vietnamo valdžią priešakyje. Nepavyko. Laosą politikai ir gyventojai nepalaikė Pateth Lao komunistų sąjūdžio, nors jo priešakyje Giap parinko ir pastatė vieną iš kunigaikščių. P. Vietname nepavyko bandyta praveisti valdžios korupcija, prostitucija ir juodoji rinka. Tada Hanojus nutarė griežti ginklu. Giap parėdymu buvo suorganizuoti komunistų partizanų sąjūdžiai — Laose vadinami Pateth Lao vardu, P. Vietname — Vietkongo

vardu. Laose ir šiandien Hanojaus vadovaujami partizanai valdo didelius žemės plotus, ypatingai P. Vietnamo pasienyje. Per Laosą teritoriją eina ir žinomasis džunglių kelias, vadinamas Ho Chu Minh vardu, kuriuo S. Vietnamo kariuomenė ir karinė medžiaga siunčiama į P. Vietnamą kovojantiems partizanams ir reguliariai kariuomenėi. Dingo ir tarptautinė kontrolės priežiūros komisija, kurios priešakyje buvo indas ir nariais lenkas ir kanadietis. Komisija buvo įsteigta 1954 m. ir atnaujinta 1962 m., kai vyko Genevoje Laos reikalų antroji konferencija. Kaip Laos Pateth Lao, taip P. Vietnamo Vietkongo komunistų partizanų vyriausiasis vadas yra gen. Vo Nguyen Giap.

Pasikalbėjimas su Italijos moterų delegacija

Kovo mėnesį Hanojų lankėsi Italijos moterų delegacija, kurios sudėtyje buvo ir Milano žurnalo Europeo atstovė žurnalistė Oriana Fallaci. Jas priėmė gen. Giap, o žurnalistė suteikė pasikalbėjimą apie Vietnamo karą, taikos perspektyvas, kas karą laimės ir kas jau yra pralaimėtojas. Grįžusi namo žurnalistė Oriana Fallaci pasikalbėjimą paskelbė Milano žurnale Europeo, kurio vertimus persispausdino JAV spauda, kaip Los Angeles Times, Washington Post ir kiti laikraščiai ar žurnalai.

Žurnalistė Fallaci tvirtina, kad jos paskelbtas Milano žurnale pasikalbėjimas yra autentiškas, pasikalbėjimo turinys patikrintas paties gen. Giap ir jai

įteiktas mašinėle perrašytas jo įstaigoje rankraštis. Prieš padėdama klausimais ir generolo atsakymais pasikalbėjimą, žurnalistė sąmoningai įspėja ir sako, kad generolas yra meistras "tiesą sujaukti su netiesa, padėty atvaizduoti dailių melu".

Pastąčius klausimą, kas laimės ir kas pralaimės karą Vietname, gavo politik generolo pranašavimą: politiškai ir kariškai Amerika ir jos sąjungininkai karą Vietname jau yra pralaimėję. Ir štai dėl ko. Pirmiausia Amerikos pasirinkimas Vietnamo karo lauku yra nepataisoma klaida. Vietkongo partizanai yra pripratę kovoti džunglėse, Amerikiečiai džunglėse nepratę vesti kautynių. Džunglėse, kur nėra žinomo fronto, amerikiečių ugnies stiprumas ir šaudmenų naudojimas yra leidžiamas vėjui, balų taškymui. Saigono vyriausybė neturi gyventojų pasitikėjimo, neatstovauja tautai, bet tik Amerikos imperializmui. Jos kariuomenė nėra paruošta džunglių partizaninems kovoms. Svarbiausia kariuomenės moralė, kovingumo dvasia yra menka. Kariai nesistengia kovoti už Amerikos imperializmo naujos kolonijos interesus Vietname, nes jie žino, kad nei jie, nei gyventojai neturės teisių, laisvės ir savitautumo. Bus savų politikierių pastumdėliai ir imperialistų vergai. Saigono vyriausybė ir seimas yra imperializmo pataikūnių gaudys. Jokių politinio pastovumo Saigono vyriausybė ir valdžios aparatas neturi. Daugelis Saigono kariuomenės karininkų nepasitiki savo vyriausybe ir aukštiaisiais vadais. Dezertyravimas į Vietkongo pusę yra masinis. Tai gerai žinijo buvęs Amerikos ambasadorius Saigone gen. Maxwell Taylor, gynybos sekret. Robert McNomara ir buvęs vyriausias Amerikos kariuomenės pajėgų vadas gen. William Westmoreland. Tačiau jis tylėjo ir dabar tebetyli, kad Saigono vyriausybė yra bejėgė savomis jėgomis pasipriešinti Vietkongui, politiškai susilyginti su "išlaisvinimo fronto" vadovais. Politinė padėtis yra tokia katastrofiška, kad Amerika negali pasitraukti iš Vietnamo. Bet negali ji, 15 ar 20 metų laikyti savo 600,000 karių. Spręskite Amerikos padėtį, suraskite atsakymą ir darykite išvadą, kas Vietnamo karą laimės, kas pralaimės.

Nuostoliai ir Paryžiaus taika

Paklaustas apie žmonių nuostolius ir Paryžiaus taiką, gen. Giap atsakė: būčiau melagis, ne išlaikytiau kritikos, jei tvirtinačiau, kad Amerikos karinės jėgos jau yra sumuštos, karių kovingumas kritęs. Jos tebėra stiprios. Tačiau jos, kartu su Saigono kariuomene, nėra pajėgos apsaugoti miestus ir savo bazes nuo partizanų puolimų. Nėra

Vaišybės sekret. Williams Rogers skelbia, korespondentams Washington, kad greitas JAV armijos atitraukimas iš Vietnamo nenumatomas.

kalbos apie tolimesnius ir mažesnius provincijos miestelius ir kaimus, kurie laikomi saugūs nuo puolimų. Amerikos kariuomenės vadovybė skelbia savo karių nuostolius melagingai. Ne 34,000 karių yra žuvę Vietname, bet 60,000 ir gal kiek daugiau. Jis pripažino, kad Vietkongo ir jų talkininkų karių nuostoliai siekia 500,000. Tačiau, kalbėjo generolas, tas partizanų jėgoms neturi reikšmės. Yra pakankamai vyrų papildyti tik savanoriais jų vietos. Vietkongas Amerikos lėktuvų numušė ne 3,200, kaip skelbė Saigonas, bet du ar tris kartus daugiau. Ir tame skaičiuje nėra sunaikintų lėktuvų bazėse raketomis. Mes atlaikėme milijonų bombų audrą, mūsų pristatymas kariams reikmenų nebuvo sutrukdytas. Ta. pajūtas prez. Johnsonas sulaukė mūsų teritorijos bombardavimus, nes pajuto bėdą, kurios nori atsikratyti Paryžiaus taikos konferencija.

Taikos norime, bet ne tokia, kokią siūlo mums priešas. Paryžiuje bus pasiekta taika, kai Amerika sutiks ištraukti savo kariuomenę iš Vietnamo, kai sulaukys teikusi paramą Saigono reacionierių vyriausybei, kai paliks Vietnamą ir jo karą susitvarkyti patiems Vietnamo gyventojams. "Išlaisvinimo frontas" įrodė savo politinį pajėgumą, sumanumą ir jis turi atstovauti krašto gyventojams. Kitokiomis sąlygomis Vietnamo taikos nebus pasiekta. Mes esame pajėgūs kovoti ne 15, bet 50 metų. Ameriką pasitraukti iš Vietnamo privers jos pačios patriotinė visuomenė, kurios darbai ir balsas kasdien stiprėja. Ji priverstė baigti savo politinę karjerą Johnsoną, tą padarys ir Nixonui, jeigu jis griežtai neperžiūrės ir kita linkme nepakreips Vietnamo politikos sako Giap.

Netoli Pleiku, Pietų Vietname. Plej Ly Am kaimo gyventojai įbedžioja aštrius, apnuodytus kuoliukus, kad galėtų apsaugoti nuo pasauliškio komunistinio teroristo.

Rūkas ant vieškelių

Romanas

STASIUS BŪDAVAS

Iš anglų kalbos vertė Al. Baronas

65

Kai kalbėtojas baigė savo pranešimą, tada išėjo antros lenkas ir pradėjo kalbėti garsiu ir sunkiu balsu:

— Broliai ir seserys, dabar jūs girdėjote optimistišką pranešimą. Kalbėtojas jus nuramino visais atvejais. Broliai lenkai ir kitų tautybių asmenys, aš nesutinku su tokiu aiškinimu. Aš noriu jus įspėti. Aš lankiausi kitose stovyklose taip pat. Aš sužinojau, kad kai kuriose stovyklose tikrinimo komisijos buvo labai žiaurios. Jos išmetė iš stovyklos keturiasdešimt ar net penkiasdešimt procentų gyventojų, iskaitant senius, sergančius ir vaikus. Po viso to jie buvo išsiųsti gyventi tarp vokiečių. Aš taip pat patyriau, kad sąjungininkai nori grąžinti į jų gimtuosius kraštus tiek asmenų, kiek tik įmanoma. Be abejonės, broliai, ir tai turėkite galvoje, kad tie apklašinėjimai yra sukompnuoti raudonųjų...

— Kas atsitiko? Kodėl jie varo mus iš stovyklų? — sušuko iš šalės kampo moteris.

— Kadangi jie įtaria, kad pabėgėliai koloboravo su naciais, fašistais arba jie atvyko į amerikiečių zoną iš kitu zonų, kai karas jau buvo pasibaigęs, — atsakė.

— Ar tai yra nusikaltimas iš britų ar prancūzų zonos įsikurti amerikiečių zonoje? — kažkas paklausė iš susirinkusiųjų.

— Taip, kaip parašyta instrukcijose, yra nelegalu iš kitos zonos persikelti, — paaiškino lenkas.

— Jie siuntė iš vietinių stovyklų, kaip galima toliau, du ar tris šimtus kilometrų. Iš Lindenthal stovyklos daugiau kaip penkiasdešimt procentų lenkų buvo išvaryta. Jie buvo taip pikti, kad keletas šimtų nutarė vykti atgal į Lenkiją. Situacija Lindenthalio stovykloje yra tragiška.

Dabar prie kalbėtojų stalo atėjo dar vienas vyras. Jis pažengė keletą žingsnių susirinkusiųjų link ir pradėjo kalbėti:

— Pona, aš negaliu įsivaizduoti, kodėl jūs taip bijote? Aš manau, kad nėra ko bijoti tiems, kurie nėra naciai, fašistai, kurie nebendradarbiavo su antidemokratais. Bet tiems, kurie nėra politiškai švarūs, nėra vietos mūsų stovyklose. Tie žmonės turi būti išmesti be pasigailėjimo, — pakėlė toną kalbantysis.

Susirinkusieji pradėjo murmėti.

— Prašau manęs nepertraukti, — perspėjo susirinkusiosios kalbėtojas, — atsiminkite, amerikiečiai nėra sadistai ir jie neturi jokios intencijos žaisti jūsų pertemptais nervais. Bet kalbėkime akis į akį atvirai, kas gali garantuoti, kad mūsų tarpe nesislepia naciai ar fašistai. Šiandien visi esame pabėgėliai ir kiekvienas atrodo kaip nekaltiausias avinėlis...

Susirinkusieji pradėjo protestuoti. Kalbantysis tačiau spyrė, jis norėjo kalbėti, bet niekas salėje jo nebenerėjo klausyti. Žmonės karščiausiai ir jaudinosi. Nuomonės pasiskirstė. Vieni sakė, kad būtina tikrinimo komisijai sakyti visą teisybę, o kiti, priešingai, patarė jiems viską kaip galima meluoti.

Vytautas nelaukė mitingo pabaigos. Jis išėjo iš salės ir pasuko tiesiai namo. Kai Milda atidarė duris, ji

tuoju paklausė:

— Ir ką žmonės kalbėjo apie viską mitinge?

— Sunku pasakyti. Viskas yra labai susimaišę. Daugumos nuomonė yra ši: nepasakyti visko, nes mes galime būti iš Unros išmesti.

— Ir tada? — paklausė nekantriai Milda.

— Tada mes galime būti pavesti vokiečiams.

— Ak, tu Dieve sušnibždėjo Milda, — ką mes dabar turime daryti?

— Atsakymas, Milda, yra labai trumpas, mes privalome meluoti, — atsakė Vytautas.

— Ne, ne, sūnau, nekalkėk taip, aš niekada nemeluosiu, — įsiterpė iš kampo motina, — aš pasakysiu visą tiesą. Amerikiečiai yra geri žmonės, jie nieko mums nepadarys blogo.

— Nepasitikėk žmonėmis, mama, — kreipė Vytautas į motiną, — visur aplink mus yra priešių, ir mes turime gintis visomis galimomis priemonėmis.

— Taip, mama, Vytautas teisingai kalba, — pritarė Milda Vytautui. — Aš taip pat meluosiu, jei reikės, nes visas pasaulis šiandien meluoja, — ji truputį nervinos. — Aš nesakysiu, kad aš savanoriškai pabėgau nuo raudonųjų, aš jiems meluosiu ir sakysiu, kad vokiečiai mus čia atgabeno prievarta.

Motina nuliūdo. Ji norėjo dar kažką sakyti, bet tuo metu kažkas pasibeldė į duris.

— Prašau, — šūktelėjo Milda.

Boleslavas įėjo pro duris. Jo veidas buvo išbalęs, ir jis prisilėgtu balsu ištarė:

— Labas vakaras. Blogos stovyklos žinios.

— Kas atsitiko? Sėskis, prašau, — pakvietė Vytautas.

Visa šeima įtemptai laukė, ką pasakys Boleslavas.

(Bus dalesian)

AKTUALIJOS IŠ LENKIJOS PADANGĖS

Lenkijoje per televiziją savaitėje kelis vakarus yra rodomi amerikoniški kaubojų filmai. Lenkai juos labai mėgsta. Aš gyvenau pas vieną mokytoją, kai televizijoje pradėdavo rodyti kaubojų filmą, tai visa šeima bėgdavo prie aparato garsiai šaukdama. "Kaubojų film, kaubojų film!" Viena jauna lenkaitė, gimnazijos mokinė man sakė, kad ji kaubojų filmų su malonumu žiūrėtų per visą naktį.

Vaikų būriai miestų gatvėse dažnai matomi senas skrybėles ant galvos užsidėję, juosmenį su diržais susiveržę, o rankose vieton revolverio kokį panašų medžio išdirbinį laiką. Šitaip jie pamėgdžioja kaubojus ir žaidžia imituodami kaubojiškas kautybes.

Per televiziją yra rodomi įvairių kraštų filmai: Sovietų Sąjungos, Čekoslovakijos, Vengrijos, Rytų Vokietijos, Prancūzijos, Italijos, USA ir kt. Daug laiko užima lenkų gamybos filmai, dažniausiai apie Varšuvos sukilimą, iš karo su vokiečiais, apie vokiečių nacių žiaurumus ir t.t.

Nuo 4 iki 6 val. vakaro būdavo rodomos programos, skirtos vaikams. 8 ir 10 val. vakaro paskutinės žinios, toliau kronika, dainų arba muzikos pusvalandis, po to visokios aktualijos ir pabaigoje filmai.

Televizijos programos prasideda 12 val. dienos ir baigiasi 12 val. nakties sekmadieniais, o paprastom dienom pradžia 4 val. p.p.

Nepasakysiu, kad televizijos programos būtų labai patrauklios, bet laikui praleisti ir visokių informacijų gavimui žiūrėti. O kaip kada duoda ir žavius dalykus.

Radio programos būna įvairios: duodamos iš plokštelių itališkos dainos, prancūziškos, angliškos, JAV, rusiškos ir kitų tautų. Lenkiškos dainos dažniausiai būdavo originalios, dainininkų atliekamos. Be to, duodami visoki vaidinimai, referatai, politinės apžvalgos, žinios ir kt.

Radio stočių yra daug. Balso, togi turi radijo stotį ir tam tikromis valandomis duoda savo programą.

Punks lietuviai dažnai klausosi lietuviškos Vilniaus radijo stoties. Ten gvendamas ir aš pasiklausydavau. Kai kada duodavo meniškai paruoštus gražius dalykėlius. Per Vilniaus radijo stotį daug laiko užima transliacijos iš Maskvos.

Elk apskrities mieste (Balstogės vaivadijos) buvo 3 kina. Buvo rodomi ne vien lenkų, bet ir daugelio kitų kraštų gamybos filmai, būtent: JAV, Anglijos, Prancūzijos, Italijos ir kt. Lenkai mėgsta filmus ir publikos visada prisirinkdavo pilnos kinos salės.

Pagarba vaikui

Teko matyti dar senovinį filmą su Charliu Chaplinu. Ji visą policiją, bet niekaip negalėjo pagauti. Vaikai tiesiog plyšo iš juoko.

Iškabose lauko pusėje kiekvienam filmui būna parašyta: "Išleidžiami į vidų nuo 17, nuo 14 metų arba visi".

Kur vaikams laidžiama žiūrėti, tai apie pusę susirinkusios publikos sudaro vaikai.

Sekmadieniais dienos metu vaikams yra specialiai paskirti tam tikrų filmų seansai už trečdalį, arba ketvirtadalį įėjimo kainos.

Pavasarij per miestus ir miestelius važinėja skrajantys cirka bei karuselės. Į šitas pramogas lankosi daugiausiai vaikai. Aš keletą kartų Elk mieste norėjau užėiti į atvykusį cirka pažūrėti, bet kai pamatčiau, kad cirko publika susideda beveik iš vienu triukšmaujančių vaikų, nebėjau.

Lenkijoje žmogiškosios būtybės respekto atžvilgiu labiausiai yra gerbiami vaikai. Kai skaitydavau

laikraštį apie amerikiečių bombardavimus Vietname, apie žuvusius visada būdavo parašyta taip: "Žuvo tiek civilių gyventojų, o jų tarpe tiek vaikų". Susisiekimo nelaimėse, kurios įvyksta per savaitę, skelbdavo taip pat, kad žuvo tiek žmonių, o jų tarpe tiek vaikų. Iš taip perduodamų žinių susidarydavo toks įspūdis: jei žuvo suaugę žmonės, jų yra gaila, bet ką padarysi, o jei žuvo vaikai, tai turi žemė sudrebėti.

Miestų parkuose visur yra atskiros vietos su supynėm, šliaužimo lentom ir kitais įtaisais specialiai vaikams. Elk miesto parke jiems dar groja per garsiakalbius perduodama plokštelių muzika. Prie kiekvieno didesnio namo kiemo pusėje miestuose vaikams yra įrengtos supynės, šliaužimo lentos, smėlio krūvos ir kiti įrenginiai. Yra specialiai įsteigtos krautuvės, įruošti vaikų namai su visokiais žaidimais. Vaikams yra visur atidarytos durys — jie eina į restoranus ir žaidžia aplink stalus, užima prie stalų vietas nieko nevalgydami. Ir niekas jiems nieko nesako. Vaikai pilnai ir krautuvėse, nors jie nieku neperka.

Lenkų šeimos dažnai turi vaikų vežimėlius, daugiausiai tokio pavidalo, kaip būdavo Lietuvoje. Atrodo, kad tie vežimėliai Lenkijoje yra nebrangūs. Moterų stumiamuose vaikų vežimėliuose visada pamatysi kaip sniegas baltus baltinius ir prieš saulę blizgančius apklusus. Nežinodamas galvos, kad ten yra vežimai, ne vaikai, bet kažkokios didžiulės brangenybės.

Vasaros metu mokiniams nuo 10 iki 14 m. yra steigiamos provincijoje vaikų kolonijos. Taip sakant tarp ežerų ir miškų buvusiuose dvarų trobesiuose, didelių mokyklų patalpose yra padaromi bendrabučiai ir ten apgyvendinami šimtai arba tūkstančiai mokinių. Kiekvienam 15-20 vaikų būriui yra paskiriamas vadovas — mokytojas, kurie mokinius vedžioja po apylinkes, po miškus, aiškina apie tų vietovių praeitį, apie augalus, medžius ir kt. Be to, vadovai vaikus moko fizinės mankštos, su jais maudosi ežere ir t.t.

Šitose kolonijose vaikai praleidžia 8 savaites laiko (liepos ir rugpjūčio mėnesiais).

Už vaikų išlaikymą (maistas, lovas, mokytojams-vadovams parildoma atlyginimą, algas virėjoms ir kt.) apmoka valstybė, kuri tam tikslui išleidžia milijonus.

Lenkijoje į vaikus nukreiptas nepaprastas dėmesys, nepaprastas jų gerbimas, jiems pataikavimas. Gal todėl Lenkija gyven-

tojų amžiaus atžvilgiu yra jauniausia valstybė pasaulyje, nes jos gyventojai iki 19 metų amžiaus sudaro 45 proc. visų krašto gyventojų.

Tačiau perdidelis pataikavimas vaikams duoda ir blogų pasekmių. Kiekvieną savaitę laikraščiai skelbdavo, kad krašte įvyko daug gaisrų: vienur sudegė ūkininko trobesiai su javais ir pašarais, kitur išdegė miškai, dar kitur miestely sudegė kelių gatvių pastatai. Pagal pranešimus apie trečdalis gaisrų esąs vaikų darbas. Todėl išėjami gyventojai, kad daugiau prižiūrėtų vaikus ir neduotų jiems degtukų.

Nemaža chuliganų

Lenkijoje yra išplitęs chuliganizmas. Balstogė viena moteris man pasakojo, kad ji grįžianti iš darbo 3 val. nakties ir visada dėl parsivedimo į namus turįs atėiti pasitikti jos vyras, nes pavojinga prasilaužti per gaujas chuliganų, kurie naktimis gatvėse kabinėjasi prie moterų ir užgaulioja nepadoriais žodžiais.

Balstogės miestas turi gražius parkus, kuriuose žmonėms sėdėti yra šimtai suolų. Parko iškabose parašyta, kad suolus perkilnoti draudžiama. Bet kai kitą dieną ateisi į parką, visuomet kurį nors skaičių suolų rasi jau kitose vietose. Vieni nunešti į tankumynę, kiti sunėsti į krūvą prie vienos kito ir t.t. Bet tai ne taip svarbu, svarbu tai, kad nemažai suolų randama apgadintų. Sėdimos lentos apie 2 colių storumo išlaužytos, medinės atramos su peiliais išpiaustytos ir pan. "Gazeta Bialostocka" rašė, kad kiekvieną dieną iš parkų reikia parvežti remontui 10-20 suolų, nes chuliganai juos gadina ir laužo.

1967 m. vasarą Balstogės gražiausiame parke prie dvaro apie 20 suolų buvo aplaistytą mėlynu šapirografo rašalu. Apie tai taip pat rašė "Gazeta Bialostocka", kad tai chuliganų darbas ir išpėjo parko lankytojus, kad saugotųsi, neatsistų ant tokių suolų, nes iš rūbų to rašalo negalima išplauti.

Jei eisi gatve ir pasiklausysi pro šalį žingsniuojančių pauglių šnektas, dažnai išgirsi, kad jų nekurių kalbėje beveik kas trečias žodis yra necenzūruotas. Iš to jau galima daryti išvadą, kad tu jaunuolių moralė yra žema. Jų dauguma nešioja ilgus, nesušukuotus plaukus.

Elk miesto centre yra parkas. Vieną vakarą aptemus bandžiau tame parke ant suoliuko pasėdėti. Vos spėjau atsisėsti, netoli manęs lyg iš žemės išdygo jaunas įtartinas tipas, tuojau antras ir trečias. Aš tuoj iš parko nešinausi lauk. Kitą vakarą dėl išsiakšimo vėl užsukau į parką ir vėl atsisėdau ant suoliuko. Po kokių 5 minučių taip pat pamatčiau besitariančius neiškius tipus. Daugiau vakarais į parką nebėjau.

Laikraščiuose buvo plačiai rašoma apie tokį atsitikimą: Viename mieste do chuliganai

Rezoliucijoms Remti komitetas neseniai surengė iškilmingą vakariene Statler Hilton viešbutyje savo nario Los Angeles burmistro Samuel Wm. Yorty pagerbimui. Atvykstantį burmistą Samuel Yorty ir jo žmoną į pagerbimą sutinka RRK pirm. Leonardas Valiukas (kairėje) ir RRK naujoji kasininkė Nida Brinkienė (dešinėje). Nuotr. L. Kanto

50 METŲ LIETUVOS RAUDONAJAM KRYŽIUI

V. INGELEVICIUS

Š. m. sausio 12 d. suėjo 50 metų kai Kaune 1919.1.12 buvo įsteigtas Lietuvos Raudonasis Kryžius. Jo įsteigimo iniciatoriais buvo dr. Rokas Šliupas, dr. Jurgis Alekna, proviz. Jonas Makauskis ir dr. Vladas Ingelevičius.

Dr. R. Šliupas buvo LRK pirmininku nuo 1919 iki 1932 m. galo. Jam pirmininkaujant LRK Kryžius įsteigė pirmasias RK ligonines Kaune ir Panevėžyje ir RK galeitingsųjų seserų mokyklą. LRK užmezgė ryšius su Tarptautiniu RK komitetu Ženevoje ir išgavo Lietuvos Raud. Kryžiu pripažinimą. Dr. R. Šliupas išplėtė ryšius ir bendradarbiavimą su Tarptautiniu RK komitetu.

LRK padėjo sužeistoms tremtinėms
Lietuvos R. K. iš karto turėjo

Jack Wild, vaidinąs filme "Oliver". Filmas buvo parinktas geriausiu metų filmu.

karčiame girtuokliavo su mergaitėmis. Vėlai vakar visi išėjo į miestą. Pakelyje sutiko du iš darbo grįžtančius darbininkus. Abu jauni vyrai, norėdami prieš mergaites parodyti savo drąsumą, puolė tuos darbininkus mušti. Vienas darbininkas pasipriešino ir tą nekaltą žmogų užmušė, o antrąjį sužalojo. Abu nusikaltėlius silicija suėmė. Teismas vieną nusikaltėlių, kuris užmušė žmogų, nuteisė mirties bausme, o antrąjį — kalėjimu.

1967 m. rudenį per lenkų radiją dviejų savaitių laike kas vakarą buvo kreipiamasi į gyventojus, kad rašytų laiškų radijofonui su patarimais, kaip reiktų kovoti su chuliganais. Patarimų buvo visokių ir juos skelbdavo per radiją. Man labiausiai patiko paskutinis patarimas, kurį parašė viena moteris, kad Lenkijoje yra per daug pataikaujama vaikams, kad šeimose dažnai vaikai yra bošai, o tėvai tik jų pastumdėliai, kad vaikai turėtų būti drausmingiau auklėjami. Tada vaikai įgytų baimės ir ne viską drįstų daryti, o tai turėtų įtakos ir jų elgsenai ir vėliau.

Tai buvo bene išmintingiausias patarimas, bet jis taip pat nesulaukė jokio teigiamo atgarsio, kaip ir visi kiti patarimai. Viskas pasliko prie tų pačių įpročių, kaip buvo iki tol.

daug darbo. Darėjo karas su įsiveržusiais į Lietuvą rusais bolševikais. Vėliau teko gintis nuo bermontinukų ir lenkų. Reikėjo padėti Kariuomenės sveikatos tarnybai gydyti sužeistus ir sergančius karius; reikėjo globoti ir gydyti tremtinius ir karo belaisvius, kurie į Pasauliniam karui pasibaigus grįžo namo irėjo per Lietuvą iš Vakarų ir Rytus ir iš Rytų į vakarus. Daugelis tų tremtinių ir karo belaisvių buvo išvargę, alkani ir sirgo; ypač užkrečiamomis ligomis.

Rusai valdė Lietuvą 1795 — 1915 m., karui einant buvo vokiečių iš Lietuvos išstumti. Lietuvą jie paliko su keliomis menkais įrengtomis ligoninėmis. Vokiečiai, laikę Lietuvą okupuota 1915 — 1918 m., įsteigė daugiau ligoninių, bet ir jų buvo per mažai, o ir tos pačios neturėjo reikalingų priemonių. Kraštas buvo nualintas karo ir ypač vokiečių kontribucijomis. Trūko maisto, drabužių, vaistų.

Dr. R. Šliupui daug darbo ir vargo teko padėti, kad išgavus LRK ligoninėms visa, kas buvo reikalinga. Teko rinkti aukas iš krašto, ypač ūkininkų. Buvo gauta aukų iš Amerikos lietuvių ir iš Amerikos Raud. Kryžiaus. Dr. R. Šliupas visas kliūtis nugalėjo, ligonines įsteigė ir LRK globos ir gydymo darbą atliko.

Vėliau LRK padėjo Lietuvos valdžiai pasikeisti politiniais kaliniais ir karo belaisviais su Sovietų Sąjunga ir Lenkija.

Ruošė galestingąsias seseles
Savo galestingųjų seserų mo

You could have one of cancer's 7 warning signals and not recognize it.

1. Unusual bleeding or discharge.
2. A lump or thickening in the breast or elsewhere.
3. A sore that does not heal.
4. Change in bowel or bladder habits.
5. Hoarseness or cough.
6. Indigestion or difficulty in swallowing.
7. Change in size or color of a wart or mole.

If one persists for two weeks, see your doctor. But better still, don't play guessing games with your life. See your doctor for a checkup once a year no matter how great you feel. Help yourself with a checkup. And others with a check.

American Cancer Society.

kyklose LRK ruošė galestingąsias seseles visam kraštui. Lietuvos valdžia perdavė LRK Birštono kurortą, kurį LRK, pagal sutartį su krašto vyriausybe, tvarkė nuo 1924 iki 1944 metų. Per tą laiką LRK kurorto statybai ir kitiems pagerinimams įdėjo apie du ir pusę milijono litų.

LRK įsteigė pirmą Lietuvos sergantiesiems tuberkulioze gydyti sanatoriją aukštojoje Panemunėje, prie Kauno.

Okupacijų metais

2-jo Pas. karo metu Sovietų S-ga okupavo Lietuvą 1940 m. ir nutraukė LRK ryšius su Tarp tautiniu RK komitetu. Bolševikai norėjo pertvarkyti LRK savo pavyzdžiu. Dr. Jurgis Alekna (buvęs LRK pirmininku nuo 1938 m.), buvo iš pareigų atleistas. Nauju pirmininku buvo paskirtas dr. Antanas Garmus. Bet pertvarkyti LRK pilnai bolševikams nepavyko: sutrukė vokiečių - rusų karas.

Vokiečiai, užėmę Lietuvą 1941 m., pristabdė LRK veiklą. Neleido tiesioginiai susisiekti su Tarptautiniu RK komitetu. Pasiūmusių per karą paieškotiems leido daryti tikrai per Vokiečių Raud. Kryžiu, kuris perduodavo žinias į Ženevą. Bet LRK vyr. valdyba ir LRK įstaiigos nebuvo suardytos ir veikė Savitarpinės pagalbos sąstate. Tik pirmininkas dr. A. Garmus turėjo pasitraukti.

Pirmomis 2-jo karo dienomis LRK Greitoji pagalba ir LRK ligoninės Kaune ir Vilniuje teikė pirmąją pagalbą ir gydė sužeistus civilius gyventojus ir, reikalui esant, rusus ir vokiečius karius. LRK teko globoti ir gydyti išėjusius iš bolševikų kalėjimų nespėjusius nužudyti kalinis, kurie buvo išvargę, alkani ir liguisti.

LRK suregistravo 1941 m. birželio 14 - 21 dienomis be teismo rusų suimtus ir išvežtus į

Sibirą nekaltus visokio amžiaus, lyties ir profesijos Lietuvos piliečius, kurių buvo apie 40,000.

1944 m. vasarą vokiečiams iš Lietuvos traukiantis ir artėjant rusų bolševikų kariuomenei, daug dešimčių tūkstančių lietuvių, bijodami bolševikų ir gelbėdami savo gyvybę, apėjo savo tėvynę ir pasitraukė į Vakarų. Pasitraukė ir LRK vyr. valdyba, tik pirmininkas dr. J. Alekna liko Lietuvoje.

Apie LRK veiklą išsivijoje kita proga.

Sunku atpažinti

Vyras įeina į vonios kambarį ir randa žmogų maudančią tris baltus purvinus vaikus.

— Žmonele, juk mes turime tik du vaikus!

— Taip, taisybė, bet aš pirma turiu surasti, kuris yra ne mūsų.

VYSK. BŪCIO ATSIMINIMAI

Gyva, lengva kalba, perpinta humoru, autorius atskleidžia savo jaunystės dienas Lietuvoje, gimnazijos bei seminarijos laikus ir studijas užsienyje. Jis pasakoja savo laimėjimus ir nepasisekimus visuomeninėje veikloje, spaudos srity ir dvasininkų luome.

Atsiminimai įdomūs kiekvienam, nes šalia autoriaus asmeniškų išgyvenimų pamatomų tų dienų Lietuvą, sutinkam dėmesio vertu to laikotarpio žmonių ir praplečiam savo akiraty istorinėmis žiniomis, kurios gyvomis spalvomis nušviečia lietuvių kultūrinį ir visuomeninį gyvenimą.

Knygos gaunamos "Drauge". Kaina: I dal. \$3.50, II dal. \$3.50.

Illinois gyventojai turi pridėti prie knygos kainos 5 proc. mokesčiams.

Lietuviška knyga yra būtinybė kiekvienam lietuviui, nežiūrint kur jis gimęs, augęs ar subrendęs, nežiūrint koks jis yra — senas ar jaunas —, nežiūrint kokia jo profesija, darbas ir užsiėmimas.

Kad knyga būtų prieinama didesniai lietuvių skaičiui, kad jos įsigijimo sąlygos būtų lengvesnės, kad jos pristatymas būtų patogesnis ir greitesnis, yra įsteigtas LIETUVIŠKOS KNYGOS KLUBAS kurio nariu gali pasidaryti kiekvienas, įmokėjęs 5.00 dol. įnašo.

Nariai klubo leidžiamas knygas gali pirkti trečdaliu pigiau, knygų pasirinkimas yra neterminuotas ir nėra jokių suvaržymų ar reikalavimų nustatant, kiek knygų narys privalo nupirkti.

LIETUVIŠKOS KNYGOS KLUBAS yra patogias būdas įsigyti naujausius leidinius pigiausia kaina. Tapti jo nariu taip lengva, kad kiekvienas turėtų jaustis skriaudžias pats save, neįstodamas į LIETUVIŠKOS KNYGOS KLUBA.

Nedelsdami siųskite 5.00 dol. ir tapkite klubo nariu. Įsitikinkite patys, kaip malonu turėti savo knygynė naujausius leidinius, būti susipažinusi su lietuvių literatūra ir žinoti, kad atlieki savo pareigą lietuviškai spaudai.

Paskutiniai Lietuviškos Knygos klubo leidiniai

AUKSNIAI RAGELIAI (eilėraščiai) — Pr. Naujokaitis	2.00
OSIANČIOS PUSYS (vaizdeliai) — H. Mošinskienė	2.50
ANT VILNĖLES TILTO (legendos) — P. Jūrkus	2.50
MEILĖ TRIKAMPY (romanas) — Renė Rasa	3.00
SĄMOKSLAS (romanas) — V. Volertas	3.50

Visos šios knygos vertos dėmesio. Savo įvairumu jos patenkins beveik kiekvieno skaitytojo lūkesčius.

Knygos gaunamos "Drauge". Illinois valstijos gyventojai prie knygos kainos prašomi pridėti 5% mokesčiams.

Kas skundžiasi, kad nėra literatūros jaunimui, tikrai apsidžiaugs sužinojęs, kad to trūkumo nebėra. Visa eilė anksčiau ir vėlesniu laiku išleistų vaikams ir vyresnio amžiaus jaunimui tinkamų leidinių patenkins kiekvieną jauną skaitytoją:

Algis ir Alytė (spalvavimui)	0.50
Tėviškėlė aš regiu, Pr. Imrys	1.00
Aukso kirvis, J. Svaistas	2.50
Gulbė karaliaus pati, liaudies pasaka	1.25
Keturkojis ugniagesys, D. Bindokienė	2.00
Labas rytas vovere, J. Minelga	2.50
Lietuviškos pasakos, dr. J. Balys	2.50
Mėlynai karveliai, A. Baronas	1.50
Murklys, A. Giedrius	1.80
Trys šakaiai, A. Vambutas	2.00
Baltasis Stumbras, G. Ivaškienė	3.60
Baltosios pelytės kelionė į mėnulį, D. Bindokienė	1.50

Knygos gaunamos DRAUGE. Illinois gyventojai prie knygos kainos turi pridėti 5 proc. mokesčiams.

Štiprinami Des Moines upės krantai netoli Jackson, Minn., kad apsisaugotų nuo potvynio.

Leo Kvecas

PIRMOSIOS KREGŽDĖS BOSTONE

Su pavasariu ir oru atšilus universitetuose prasidėjo judėjimas. Raudonųjų studentų S. D. S. organizacija savo iniciatyva ar įsakymu iš Maskvos pradėjo demonstracijas. Pirmuoju jų taikiniu yra R.O.T.C. — atsargos karininkų kursai universitetuose. Balandžio 8,9,10 dienomis Bostono, Harvardo, Tufts, M.T. T., Northeastern universitetuose S.D.S. barzdai pradėjo darbą. Bostono ir Harvardo universitetuose užėmė kai kuriuos pastatus, grandinėmis užrakino duris nieko neišleisdami, ir nieko neleidami. S.D. S. nėra gausi organizacija, bet ji turi dideles gerkles. Jiems padeda televizija ir spauda, perduodama ir reklamuodama jų reikalavimus bei rodydama juos. Jie turi savo rėmėjų ir profesorių. Bet štai, balandžio 9 d. demonstracijose Bostono ir Harvardo universitetuose pasirodė nauja studentų organizacija Y.A.F. — Jauni amerikiečiai už laisvę. Kai S.D.S. balandžio 9 d. laikė apsupę Harvardo vieną pastatą ir reikalavo pašalinti R.R.T.C., tai šie jauni ir švarūs studentai reikalavo pašalinti S.D.S. Harvardo kieme prieš salę jie aukštai iškėlė S.D.S. barzdoto studento iškamšą sudėgino. Apačioje tos iškamšos buvo užrašas: "S.D.S. Get Out". Nors spauda ir televizija mini tik S.D.S. "didvyrius", bet televizijos žiniuose matėsi deginama ta iškamša su tuo užrašu ir girdėjosi balsai: "Down with S.D.S.". Harvardo universiteto vadovybė šį kartą pasielgė gerai. Kadangi tie pastatai yra kieme, kuris aptvertas kelių metrų aukščio geležine tvora, policija užrakino visus kiemo vartus ir nieko neleidė įeiti, o leido tik išeiti. Iki ryto tie apie porą šimtų S. D. S. kurtelių neišsikirstė, vadovybė 5 val. r. iškviė apie 500 valstybės ir Cambridge policijos, o jie per septynias minutes ištuštino visą kiemą ir pastatą. Kieme liko tik išplėtos sagos, nuplėtos rankovės ir pan. Tuoj po to Bostono universitete irgi pasirodė policija. Bet čia nebeturėjo darbo. S.D.S., išgirdę, kas atsitiko su jų draugais Harvarde, per kelias minutes dingo iš pastatų, kol policija dar nepradėjo darbo.

Rašant šią žinutę balandžio 10 d. vidury, tie patys kurtelės rinkosi Harvardo teisių fakultete, nes jie ten ir profesorių turi didesnę atramos. Kuo šis rinkimasis baigsis, dar nežinome.

Sekančios dienos spaudos puslapiuose nei vienu nebuvo užsiminta apie šią naują Y.A.F. organizaciją, kuri ryžtasi ginti kraštą. Tačiau tai jau yra atrama universitetų vadovybėms. Šiai organizacijai bus sunkiau pagarsėti, nes garsinimo priemonės yra pasinešusios kita kryptimi. Tačiau tikime, kad geras jaunimas iškils ir paviršiu.

DAILIOSIOS LITERATūros IR DAINŲ VAKARAS

Lietuvos Veteranų sąjungos "Ramovė" Bostono skyrius š. m. balandžio 20 d., tai yra šį sekmadienį, 3 val.p.p. Lietuvos Piliečių d-jos auditorijoje So. Bostone, rengia dailiosios literatūros ir dainų vakarą. Programoje "Draugo romano konkurso laureto Vytauto Voltero paruošta mūsų dailiosios literatūros ir dainų pynė. "Margais takais keliauja žodis". Išpildė mūsų jaunosios kartos menininkai iš Philadelphijos: Aušra Mačiulaitė, Virginija Majauskienė, Bronius Balčiūnas ir solistė Ona Pliuškonienė. Solietė akompanuoja komp. Jeronimas Kačinskas. Scenos šviesų efektai Romo Sležo. Po šios programos bus šokiai ir veiks užkandžių ir gėrimų bufetas. Šokiams gros linksma R.M.Trio kapela iš Worcesterio.

Vakaro pelnas skiriamas "Kario" žurnalui parenti.

Visus lietuvius, ypač jaunimą maloniai kviečia atsilankyti į šį

vakarą, pasiklausyti įdomios programos ir gražiai pasilinksinti.

ŠOKAME

Amerikos sveikatos, kūno kultūros ir atgaivos draugijos suvažiavime, kuris įvyko balandžio 7-12 dienomis Bostone, Lietuvos tautinių šokių šokėjai, vad. Onos Ivaškienės, buvo pakviesti atlikti meninę programą.

Gegužės 10d. įvyks metinė Naujosios Anglijos šventė. Tos šventės. Tos šventės programoj dalyvauja ir lietuvių tautinių šokių sambūris. Ta proga jie pasirodys ir televizijoje.

Mūsų kolonijose

Omaha, Nebraska

PAMINĖTA MUZ. BRONIAUS JONUŠO SUKAKTIS

Omahos lietuvių kolonijoje gyvenęs ir chorui "Rambynui" diriguojęs muz. Jonušas šių metų vasario 27 d. sulaukė garbingo 70 metų amžiaus. Tai sukurkai paminėti choras kovo 22 d. suruošė pobūvį, į kurį buvo pakviesta visa kolonija. Prie vaišių stalų, kuriuos apdengė skaniais valgiais mūsų šeiminkės Ona Kovienė, Ona Kar-

Muz. Br. Jonušas

tanienė ir Teresė Salkauskienė, buvo pravesta visa minėjimo programa. Maldą prieš vaišes sukalbėjo klebonas kun. Petras Žarkauskas. Choro pirm. Pranas Kovas atidaromoje kalboje pasveikino sukaktuvininką ir pakvietė publiką sugiedoti Ilgiausių metų. Programą toliau vesti perdavė valdybos nariui Eduardui Misiūnui. Sveikinimo ilgesnį žodį tarė LB Omahos apylinkės pirm. Petras Adamonis, kuris pats pirmas iš naujųjų ateivių 1949 m. ankstybą pavasarį atvyko į Omahą ir dėl to yra liudininkas visos choro kūrimosi ir dirigentų darbuotės eigos. Jis prisiminė, kad choras savo veiklą pradėjo 1949 m. vasarą, bažnyčioje sugiedodamas giesmę "Pulkim ant kelių". Chorui dirigavo muz. Teofilė Kinsellienė, vėliau perėmė muz. Mečys Leškys, o dabar jau 10 metų kai diriguoja muz. Bronius Jonušas. Chore visą laiką yra apie 60 dalyvių, bet tų chorių, kurie dirba jau 20 metų nuo pat eroro įsisteigimo, šiandien galima suskaityti tik 7.

Praeitais metais spalio 26 d. Omahoje buvo paminėta muz. Jonušo muzikinės ir visuomeninės veiklos 50-ties metų sukaktis, kurios pagrindinėje kalboje ir sveikinimuose buvo išryškintas jo muzikinio meno kelias ir nuopelnai. todėl šiame pobūvyje jo veikla nebuvo daug pabrėžta, bet pasitenkinta ištraukomis iš ano minėjimo, kur buvo pabrėžtos šviesios filmos ir garsinės tuostelės. Antanas Pocevičius tos archyvinės medžiagos gamintojas ir saugotojas parodė ekrane minėjimo filmą ir transliavo kalbų santraukas. Toliau sveikino Jonas Povilaitis prisimindamas, kad prieš 10 metų jis tarpininkavo tarp apylinkės valdybos ir muz. B. Jonušo, jį kviečiant atvykti į Oma-

Apitariant Lietuvos kankinių koplyčią Romoje. Pasikalbėjimas koplyčios viduje

DIEVO IR TAUTOS MEILĖ TEJUNGIA VISUS

BRANGŪS BROLIAI IR SESES LAISVO PASAULIO LIETUVIAI

Tauta už tėvynės ilgesnį laiką gali išsilaikyti tik labai ypatingomis sąlygomis, kaip turime gyvą pavyzdį žydų tautoje. Tokios sąlygos tačiau negali būti naujai sukurtos, jeigu jų nėra iš giles senovės. Svetur nesunykti stipriausia pagalba yra gyvas ryšys su gyva tauta tėvynėje. Remdami

ra. Kalbėjo ir Algis Antanėlis, nuolatinis choristas ir buvęs choro pirmininkas. Jis priminė muz. Leškį ir paprašė jį, kaip mirusį, pagerbti atsisotijimu.

Atsakydamas į sveikinimus muz. Jonušas kalbėjo apie chorą ir choristus, su kuriais jis dirba. Paprašė atsisotiti tuos, kurie per visą dešimtmetį nuo jo atvykimo iki dabar chore dalyvauja. Tokių tame subuvime atsirado 10 asmenų, o viena besisvečiuojanti Omahos kolonijoje viešnia buvo paprašyta prisegti jiems po gėlę. Omahos lietuvių linki, kad dirigentas ir toliau turėtų jėgų vadovauti "Rambynų" chorui. J. D.

tautą tėvynėje, kiekvienu tos srities veikimu išgyvename savyje savos tautos ir tėvynės meilę ir taip stipriname svetūr esančių lietuvių sąmoningumą.

Kaip spaudos draudimo laikais, lietuviška knyga, iš svetūr patekusi į Lietuvą, buvo didesnės vertės dovana, negu medžiaginė pagalba, taip ir dabar religijos persekiojimo ir dorovės grovimo laikais religinė ir moralinė pagalba yra daug svarbesnė už medžiaginę pagalbą.

Šiais metais sukanka 10 metų, kai per Lietuvos Katalikų religinės šalpos organizaciją (Lithuanian Catholic Religious Aid) laisvojo pasaulio lietuviai stengiamės gelbėti Lietuvoje ir kitur rusų vergijoje esančių lietuvių religiją ir krikščionišką moralę: tą visokios tvirtybės, išvermės ir vilties pagrinda. Padaryta daug gero. Trumpu žodžiu neįmanoma tai atpašakoti. Stengiamės daryti, ką pajėgiame.

Bėga laikas, keičiasi žmonės — ne tik pavertę, bet ir pavergė-

jai. Siems besikeičiant, keičiasi daug ir gyvenimo sąlygos. Gal visai netrukus daug kas pasikeis ir Lietuvoje. Mes turime būti gerai pasiruošę kiekvienos atmainos dienos valandą nedelsdami padėti mūsų tautos religiniams, doriniams ir bendrai dvasiniams reikalams. Šiais tikslais, daug svarbesniais už kasdieninę duoną ar rūbų, mes šaukiame visus lietuvius talkon. Jeigu turėtume daugiau lėšų, ir dabar galėtume daugiau padaryti. O mums turi rūpėti ir ateitis. Turime kelių asmenų palikimus ateičiai, bet ir tų reikia daugiau, kad galėtume efektyviai atsileipti atėjus palankiai valandai. Derėtų kiekvienam lietuviui skirti dalį savo turto dabartiniam ar ateities Lietuvos religiniams reikalams. Testamente užrašytų palikimų bažnyčioms Lietuvoje jau ne vienas nuėjo į rusų bolševikų rankas. Mes išpėjame ir raginame tokius palikimus atiduoti Lietuvos Katalikų religinės šalpos globai. Žmonija parodo savo kilnumą, remdama misijas, skurdo slegiamus ar nelaimės ištiktus žmones. Pavergėjas laiko mūsų tautą ne tik medžiaginiame skurde, bet griaua tautos gyvybingumo pagrindus — tikėjimą ir dorą. Gelbėjime savo tautą, kaip išmanome, ir visada atsiminkime, kad organizuotu darbu galime padaryti daug ką, ko negalime padaryti pavieniui.

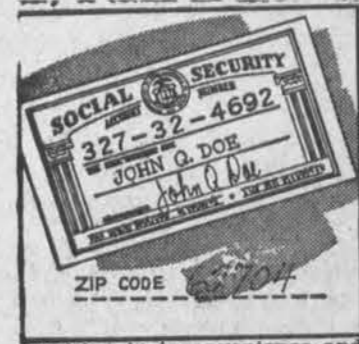
Minint Liet. Katalikų religinės šalpos veiklos dešimtmetį laikau sau malonia pareiga padėkoti visiems laisvame pasaulyje lietuviams kunigams už jų asmeninę pagalbą ir rinkliavas parapijose, visiems ir kiekvienam lietuviui už auką ar darbą skirtą L.K. religinės šalpos veiklai. Kiek iki šiol padėta tautai Lietuvoje, tai jūsų kiekvieno ir visų kartu nuopelnas.

Dievo, artimo ir savos tautos meilė ir toliau tejungia vis platesnes lietuvių mases aplink L.K. Religinę Šalpą (Lithuanian Catholic Religious Aid) bendrai misijai — gelbėti pavergtos mūsų tautos dvasinės tvirtybės pagrindus.

Kartu su jumis besisielojas mūsų tautos likimu, Vyskupas Vincentas Brizgys

Vairuotojo malda

Viešpatie, suteik mant tvirtą ranką Ir budrią akį, Kad, man pravažiuojant, Niekas nebūtų sužeistas. Kadangi Tu duodi gyvybę, Tai neleisk, kad

Norį gauti vairavimo leidimus turi užrašyti socialinio draudimo numerį, o taip pat ir vadinamąjį pašto "Zip code", kad galėtų greičiau leidimą gauti.

Norį gauti nemokamai saugaus vairavimo knygutę gali rašyti: Paul Powell, Secretary of State, Springfield, Illinois 62706.

Atsiminimai iš Balso veiklos

Prel. J. B. Končius

Šioje knygoje rasite Balso įsikūrimo istoriją, lietuvių gyvenimą tremtyje ir naujakurių būklę Amerikoje.

Veikalas, iliustruotas 144 nuotraukomis, tinka dovanoms ir taip pat susipažinti su senųjų lietuvių ateivių veikla Balso.

Knyga gaunama DRAUGE pusliao sumažinta kaina—3.00. Platintojams duodama nuolaida. Illinois gyventojai prie knygos kainos turi pridėti 5 pr. mokesčiams.

AIDAS TARP DANGORAIŽIŲ ROMANAS O. NENDRĖ

Tremtinių, tik atvykusių į Ameriką, gyvenimo aprašymas, kuris atitiks daugumos prisiminimus.

Pirmieji įspūdžiai svetimame krašte, sutiktos čia problemos, įsikūrimo sunkumai, nupasakojami lietuvių našlės lūpomis, kuri atvykusi su trimis vaikais stengiasi čia sukurti jiems ir sau ateitį.

Realūs vaizdai, kasdieniška kalba, lengvas stilius neturi jokių varginančių puošmenų, knyga paverčia lyg paties skaitytojo autobiografiją.

Gaunama "Drauge". Kain. \$5.00. Illinois State gyventojai prie kainos turi pridėti 5% taksą.

Betkokiu savo veiksmu Aš ją užgaučiau ar pažaisčiau. Apsaugok, Viešpatie visus, Kurie vyksta kartu su manim Nuo ugnies nelaimės Ir nuo visokios negalios. Išmokyk mane, kad savo mašina Aš būčiau naudingas kitiems Ir, dėl perdidelio greičio noro, Neprarasčiau šio pasaulio grožio; Kad giedras bei mandagus Atlikčiau savo gyvenimo kelionę Ir į Amžinąją Laimę Atvykčiau be kliūčių.

PARDUODAMI IS MODELINŲ NAMŲ BALDAI 30% iki 50% nuolaida. Galima pirkti dalimis ir išmokėtina. **SOUTHWEST FURNITURE CO.** 6200 S. Western Tel. GR 6-4421

AUKSINIAI RAGELIAI

PR. NAUJOKAITIS

Lietuviškos Knygos klubo išleista lyrikos knygutė, vos 65 psl., bet daili pažiūrėti ir maloni paskaityti, savo nuotaikomės artima kiekvieno lietuvių širdžiai: "Mano širdy — tėviškės žemė: aš gyvas esu... Ir nemiršiu..."

Savo jautriais žodžiais ir skoningu P. Jurkaus pieštu viršeliu leidinėlis yra tinkama dovanėlė artimam draugui.

Gaunama "Drauge", kaina \$2.00.

Illinois gyventojai prie knygos kainos turi pridėti 5 proc. mokesčiams.

SAMOKSLAS

romanas

VYTAUTAS VOLERTAS

Septynioliktąjį "Draugo" premiją gavusi knyga, kuri savo tema skiriasi nuo visų kitų iki šiol tremtyje išleistų veikalų. Trys pagrindiniai veikėjai —vokietis, amerikietis ir lietuvis — likimo suvesti, kiekvienas savaip supranta, vertina ir eina per kartais sunkų, o kartais net juokingą gyvenimą.

Ryškūs charakteriai, netikėtos situacijos ir žodinga kalba iš karto patraukia skaitytoją ir todėl jis knygą padės tik užvertęs paskutinį jos lapą.

Gaunama DRAUGE, kaina \$3.50.

Illinois gyventojai turi pridėti prie knygos kainos 5 proc. mokesčiams.

What if we told you you could cough up \$18.75 or else?

You wouldn't like it, of course.

You see, one of the nice things about buying U.S. Savings Bonds is that you don't have to...

That's because you happen to live in a free country where nobody forces you to do anything.

Rather, your country asks that you simply consider the many advantages of Savings Bonds.

First of all, if you think they're a get-rich-quick scheme, forget it. Bonds aren't for you. They only pay off in the long haul. For a quick return, there are a lot better ways to make a buck.

They do pay off, however. Handsomely, as a matter of fact.

A little over 4 dollars for every 3 you invest. Plus, the privilege of buying the new 5% Freedom Shares along with your Bonds.

But these are the selfish reasons for buying Bonds. Good, but selfish.

There's one other very important reason why Americans already own over \$52 billion in Bonds.

It's called pride.

It just so happens that most Americans still choose to think this is the best piece of real estate going.

If you happen to be one of these Americans who thinks there's something to this country of ours, why not buy into it.

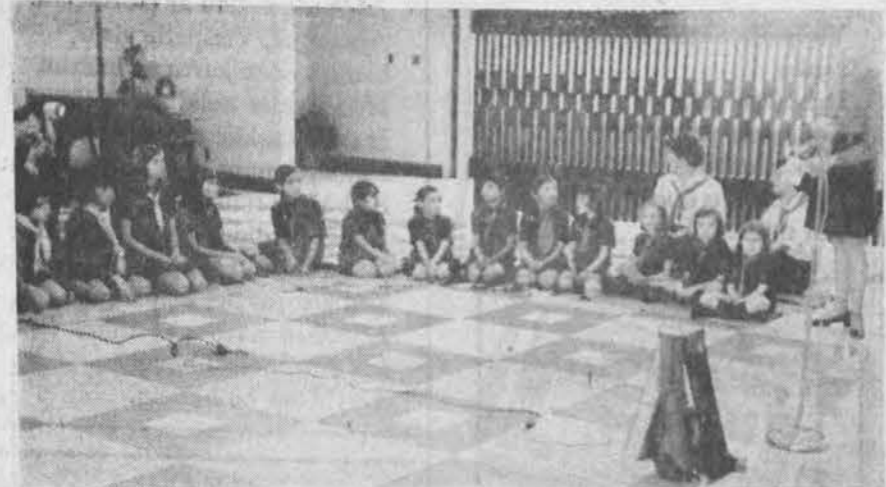
Sign up for the Payroll Savings Plan where you work. Or go to your bank. And cough up that \$18.75. Please.

Take stock in America

Buy U.S. Savings Bonds & Freedom Shares

Anžinasis gyvenimas, kun. J. Danielius	2.00
Gyvenimo šaltiniai, St. Žilys	3.00
Gyvoji dvasia, kun. J. Vaitkevičius, 4 dal. kiekviena po	5.00
Meilės ugnis, kun. K. Matulaitis, MIC	4.00
Žodis ir gyvenimas, tėv. T.V. Žiūraitis, OP	2.75
Visos šios knygos gaunamos DRAUGE. Illinois gyventojai prie knygos kainos turi pridėti 5 proc. mokesčiams.	
Religinio turinio knygos, kuriose kiekvienas ras gausios medžiagos dvasiniams apmąstymams ir paskatiniimui siekti tobulesnio gyvenimo:	
MAZASIS TOBULYBĖS KELIAS, B.P. Martin minkš. virš. \$1.00 (Sv. Teresėlės gyvenimas) kiet. virš. \$1.50	
TRISDEŠIMT MEILĖS ŽODŽIŲ, vysk. V. Brizgys \$1.50 (gyvenimo temomis Kristaus dvasioje)	
MARIJOS ŽODIS FATIMOJE, kan. dr. P. Aleksa \$1.00 (Marijos 1917 m. apsišėkimų aprašymas)	
MARIJA DANGUJE IR ŽEMEJE, vysk. V. Brizgys \$1.50 (gegužės mėn. pamaldoms)	
FATIMA IR MES, Matulis, MIC \$2.00 (apreiškimų pasakojimai)	
MARIJA MUMS KALBA, S. Matulis, MIC \$2.00 (Marijos apsišėkimai Lietuvoje ir Europoje)	
Visos šios knygos gaunamos DRAUGE. Illinois gyventojai prie knygos kainos turi pridėti 5 proc. mokesčiams.	

Washingtono Pušyno draugovės skautių lauzą praveda vyr. sl. Gražina Cesnaitė. Iš kairės į dešinę: Aldona Vaičiulaitytė, Zita Liogytė, Nida Gureckaitė, Daina Penkūnaitė, Nida Bačkaitytė, Virginija Bačkaitytė, Rima Žemaitytė, Nida Liogytė, Audra Bačkaitytė, Lina Kindurytė, Mirta Zubkutė, Nilda Petrutytė, Zita Kindurytė. Už jų skautininkės Aldona Kindurienė ir psl. Regina Petrutienė.

SKAUTYBĖS KELIU

(Atkelta iš 2 psl.)

kytoja, eilės paukščiųjų pastovykių instruktorė ir Tautinės stovyklos dainos konkurso laimėtoja.

Suvažiavime pas būrelio vadovę, vyr. sk. Jūratę Jakaitienę ir iš ten vykome į žodžio vieton. Žen gėmės sesės Jūratės ir ps. Eleonoros Šalčiūnienės, kuri šį įžodį pravedė, nužymėtai takais prie jau sukrauto lauželio. Sesė Jūratė žvakutėmis nušvietė kelia kandidatė Irenai, kad jos visas skautavimo kelias būtų šviesus.

Susimąstymą prie atskirai uždegtos mažo lauželio, pravedė Regina Smolinskienė. Tyliai nūniuodamos laukėme savo naujosios sesės.

Nesvarbu, kad esame buvę eilėje įžodžių, bet kiekvienas jų savaip sujaudina, priverčia giliau pagalvoti, įsisąmoninti pačią skautybės esmę.

„Įžodį gerbk!“ ... būti pavyzdžių jauniesiems“ nusmerkia širdin. Didelė atsakomybė! Vyresnė skautė Irena bučiuoja vėliava.

Tuntininkė, S.D. Eidukienė, užrišo kaklaraištį, tą mėlynąjį; ilgesio ir darbtingo mazgelius — vadovė sesė Jūratė ir jos padėjėja, vyr. sk. Milda Povilaitienė.

Sveikinimai, nuoširdūs tuntininkės linkėjimai, eilėraščių posmai ir dainos aidai jungia visas į vieną vyr. skautių šeimą.

Grįžtame pas sesę Jūratę, o naujoji vyr. skautė lieka padaryti pirmą mėlynojo šlipo gerąjį darbėlį: sutvarkyti laužavietę.

Namuose su mėlynomis gėlėmis laukėme sesės Irenos ir sutikome ją su:

Ejo Irena per miškelį, miki — miki — bam, Rado mėlyną šlipsis, miki — miki — bam“.

„Mirgos“ būrelio vadovė ps. Larisa Jankūnienė ir ps. Regina Vaitkevičienė pasveikino sesę Ireną su gėlėmis ir juostele papuoštu pasveikinimu.

„Partizanės Vaidilutės“ būrelio vadovė, vyr. sk. Nijolė Balzarienė, vyr. sk. Mėta Burbienė ir vyr. sk. Vida Račiūnienė padovanavo žvakidę ir siuvinėtą pasveikinimą.

O gražinietės apjuosė savo sesę Ireną nauju vyr. skautių diržu ir stovykloje juoston įdainuota sesės Irenos konkursine dainėle.

Linksmoje nuotaikoje neįjunta mai prabėgo keletas valandų.

Tuntininkė pranešė naujuosius L.S.S suvažiavimo punktus, o ar lavičės patvarkymo reikalai. Tuo peščiai visas jungė bendran baraban.

Pasivažiavusios, padainavusios, akordeonu pritariant ps. Danutė Gierštikienei, skirstėmės namo.

Esame dėkingos sesei Eleonorai ir sesei Jūratei už taip šauniai pravestą įžodį.

SESES RUOŠIASI BALIUI

Artėja „Aušros Vartų“ tunto balius — balandžio 26 d., Pakšto salėje. Ruošia tų komitetai ir tunto vadija. Parengimų vadovė ps. Rūta Jautokienė rūpinasi bilietų platinimu. Gabijos dr-vės vyr. skautės, vad. ps. Ele-

onoros Šalčiūnienės, balius metu atliks nuotaikings programą, kuriai dabar uoliai ruošiasi. Balių praves tunto tėvūnas, p. E. Nakutis.

VELYKINĖ PAUKŠTYČIŲ SUEIGA

Verbų sekmadienį Žibučių I-oji jaun. sk. dr-vė, vad. vyr. sl. Aldonos Jovarauskiene, turėjo linksmą velykinę sueigą. Dr-vės tėvų kom. pirm. p. Mingėlienė su p. Račiūniene, vadovėms ir kiekvieni sesei paruošė po velykinį krepšelį su margučiu, sausainiais ir sildainiukais. Sesės savo keliu suruošė pasirodymus su dainelėmis ir eilėraščiais.

P. Mingėlienė pati yra buvusi skautė, todėl gerai supranta nelengvą vadovių darbą, stengiasi joms visuomet padėti, o sesėms suteikti daugiau džiaugsmo.

Visa draugovė nuoširdžiai dėkoja šioms mamytėms už velykinę staigmeną.

Barbara Streisand, už vaidmenį „Funny Girl“, gavo Oskaro žymenį.

DEMESIO!

RADIO PROGRAMA

Semausia Lietuvių Radio Programa Naujoje Anglijoje, iš stoties WLYN, 1360 bangos, veikia sekmdieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų. Perduodama: vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutes pasaka. Programą veda — Steponas J. Mikus, Biznio reikalais kreipkitės į: Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuvis, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. Tel. AN 8-4489. Ten pat gaunamas ir dienraštis „Draugas“.

JEIGU JUMS REIKIA GRAŽIŲ VIZITINIŲ KORTELIŲ, kreipkitės į „Draugą“, kuris spausdina tokius dalykėlius gražiai, greitai ir pereinama kaina.

Užsakymus su pinigais atsiųskite:

DRAUGAS
4545 West 63rd Street
CHICAGO, ILLINOIS 60629

STATYBININKAI

VACYS CONSTRUCTION CO.

REZIDENCINIAI, KOMERCINIAI, MEDICINOS IR KITOKI PASTATAI
2457 West 69th Street
Tel. HE 4-7482

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

LEO'S SINCLAIR SERVICE
LEONAS FRANCKUS
Stabdžiai, Sankabos, Transmisijos, Tune-up ir Motorų Remontas
5759 So. Western Ave.
Kampus 58th Street
Telefonas — PROspect 8-9533

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

COSMOS EXPRESS
MARQUETTE GIFT PARCEL SERV.
3606 69th St. Tel. WA 5-2782
2501 69th St. Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St. Tel. 254-3320
Lietuvių bendrovė turinti telesuntinius siuntis savo vardu iš Chicago tiesiai į Lietuvą.
Didelis pasirinkimas įvairių medžiagų, Ital. šepetėlių ir kitų prekių. Pritamami doleriniai dovanų užsakymai.
E. ir V. Zukauskai

VALOME KILIMUS IR BALDUS

Piauname ir vaškuojame visų rūšių grindis.
J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

A. ABALL ROOFING CO.

Isteigta prieš 49 metus
Dengiamo visų rūšių stogus. Talsome arba dedame naujus kaminius, rinas, nutekamuosius vamzdžius. Dažome iš lauko. Talsome mūrą „tuck-pointing“. Pliškai apsidraudę. Visas darbas garantuotas

LA 1-6047 arba PO 2-8778

APSKAIDAVIMAI NEMOKAMAI

Skambinkite bet kurio laiku
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654 ir GE 6-4339

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus

V. NEDZINSKAS, 4065 Archer Av.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

APDRAUDŲ AGENTŪRA

Namu, gyvenbės, automobilų, sveikatos, biznio.
Patogios išl. mokėjimo sąlygos.
J. BACEVICIUS
6455 S. Kedzie Ave., PR 8-2233

MOVING

J. NAUJOKAITIS
Apraustas perkraustymas ilgų metų patyrimas
WA 5-9209 Chicago, Illinois

DAŽYMAS

PIGLAI DAZAU KAMBARIUS, VALAU KILIMUS IR BALDUS.
J. RUDIS — Tel. CL 4-1050

KOSTAS BUTKUS

Tel. PR 8-2781

METALO IR STIKLO

Tvoros, Stogeliai, Durys Langai, Ryn-os, Turekliai

BANGA

TV, Radio, Stereo, Spalvotom televizijom antenos. Pard. ir taisymas.
2649 W. 63rd St., Tel. 434-0421
Vakarais skambinti WA 5-3607
P. Rudėnas K. Simulis

MOVING

Apraustas perkraustymas įvairių atstumų
A. VILIMAS
823 WEST 34th PLACE
Telef. — FRONTier 6-1882

MISCELLANEOUS

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos, radijal. stereo, oro vėsintuvai. Pardavimas ir taisymas.

J. MIGLINAS
Krautuvis Marquette Parke
2346 W. 69th Street 776-1486
Namų tel. — PR 6-1063

BANGA

TV, Radio, Stereo, Spalvotom televizijom antenos. Pard. ir taisymas.
2649 W. 63rd St., Tel. 434-0421
Vakarais skambinti WA 5-3607
P. Rudėnas K. Simulis

MOVING

SERENAS perkausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apraunda.
2047 W. 67th Place WA 5-8063

Heating Contractor

Irengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air conditioning į naujus ir senus namus. Stogų rinas (gutters), vandens šildymui boilerius. Turuli leidimus dirbti mieste ir užmieste. Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai. Apskaidavimai nemokami.
DOMAS ZUKAUSKAS
HEATING & SHEET METAL
1444 S. Western, Chicago 9, Ill.
Telefonas VI 7-3447.

REAL ESTATE

Arti Marquette pko
Skubiai parduodamas Marquette pko apyl. 10 metų senumo namas — 2 butai po 4 1/2 kamb., įrengtas rūsys, 2 maš. garažas, 2 maš. garažas, 6 kamb. (3 mieg.) mūro namas Pilnas rūsys. Gazo šiluma. 2 maš. garažas. Marquette pko. apyl.

NAMŲ PIRKIMAS — PARDAVIMAS — VALDYMAS
Butų nuomavimas — Income Tax Notariatas — Verrimai

Apdraudų Agentūra

BELL REALTY
J. BACEVICIUS
0455 S. Kedzie Ave. — PR 8-2233

12-os butų naujas mūr. namas gražioje pietvakarių apyl. \$26,000 metinio pajamų. Kaina prieinama.
6 kamb., 10 metų de luxe mūr. bungalov, prie Marquette pko. 1 1/2 vonių, įrengtas rūsys, 2 auto mūr. garažas.

1 1/2 aukšto, 2 butai — 5 ir 4 kamb. 13 metų mūr. prie 71 ir Sacramento. Įruoštas rūsys. Dvigubas mūr. garažas. \$35,000.
2 po 5 kamb. (3 mieg.), 3 kamb. rūsy. Mūr. Prie 67 ir California.

5 kamb. 20 metų mūr. rezidencija prie 71 ir California. \$19,000.
5 1/2 kamb. 3 metų mūr. bungalov prie Marquette Pk. \$18,500.

LEONAS REAL ESTATE

INCOME TAX — NOTARIATAS IMIGRACIJA
2735 W. 71st St. Tel. 925-6015

Perskaite „Draugą“, duokite jį kitiems pasiskaityti.

REAL ESTATE

2 po 6 kamb. mūr. Modernios vonios, alum. langai, šiluma gazu, 5 auto. garažas. Marquette pke. \$29,900.
2 po 5 1/2 kamb. ir 4 kamb. angliška rūsy. 7 metų mūras, 2 atskiros šilumos gazu, alum. langai, kilimai. \$46,600.
6 butų naujas mūras. Karštu vand. šiluma gazu, alum. langai. Pajamų virš \$10,000. metams. \$38,000.
14 butų, 2-ju aukštu mūras. Geros pajamos. Marquette pke. \$53,000.
10 butų po 3 kamb. mūr. Alum. langai, netoli mėsų įstaigos. Tik \$87,000.
4 mieg. mūras, 2 pilnos vonios, šiluma gazu, Garažas. Netoli mėsų įstaigos. \$18,900.

NERIS REAL ESTATE

6924 South Western Avenue Tel. 471-0321

SALES ■ MORTGAGES ■ MANAGEMENT

Alex REALTY
Member of M.L.S.
ALEX ŠATAS — REALTOR
Main office 5727 W. Cermak Rd., Cicero, Ill. Tel. OL 6-2233
Turime šimtus namų Ciceroje, Berwyne, Riverside, La Grange Park ir kituose vakariniuose priemiesčiuose. Prasmė užsukti į mūsų įstaigą ir išsirinkti iš katalogo.

PARDAVIMUI

GARBAGE DRUMS
WITH COVERS AND HANDLES
30 and 50 gal. Free delivery
5622 So. Racine, 434-1113

REAL ESTATE

Išsikelia į Floridą

Parduoda mūr. bungalov Marquette pke. 3 miegamieji, 1 1/2 vonios, „knotty pine“ viršuj ir rūsy. Gazu karštu vand. apšildymas, iškelta kanalizacija, nerūdijančio plieno langai, 2 maš. garažas. Daug priedų. Įvertinimui turite pamatyti. Skambinkite 434-8247

Leiskite padėti surasti jums Namą, Statybai vietą ar Biznį Ludington apyl.

K. R. ANDERSON REALTY & INVESTMENT CO.
602 W. Ludington Ave.
Ludington, Michigan 49431

2 po 4 kamb. med. Brighton pke. Svarus, Nebraska.
3 butų mūr. 5-4 1/2-4 kamb. Brighton pke. Geros pajamos. Neaukšta kaina ir mokėsiai.
Beveik naujas 4 butų mūr. 3 po 4 kamb. ir 7 kamb. 59 ir Kedzie. \$75,000.
10 butų mūras prie pat Marquette pko. \$89,900.

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax Notary Public
2737 W. 43 St. — CL 4-2390

GERI NAMAI

1 1/2 aukšto namas — 6 ir 5 kamb. Uždari porčiai. Karpetai. Kabinety virtuvės. Modern. vonios. Naujas gazu šildymas. Garažas. Arti mūsų. \$27,500.
Didelis 6 kamb. mūras. 1 1/2 vonios. Gazu šildymas, 2 auto mūro garažas. Arti 72 — California. \$26,400.
12 butų, 2-ju aukštu mūras, priliurėtas. Apie \$14,000 pajamų, garažas, Marquette pke. \$80,000.

6 kamb., 6 metų švediškas namas. 2 vonios, karpetai, air conditioning, inter-com. Mūro garažas — platus lotas, \$34,000. Turime raktus.
Mūrinė 1 aukšto plati rezidencija, 2 vonios, mūro garažas. Prie Maria High. Graži gyvenvietė. \$24,900.
1 1/2 aukšto, 2 butai, 6 ir 4 kamb., platus lotas. Garažas. Marquette pke. \$20,800.

Pajamų mūras 5 ir 3 kamb. Visi nauji įrengimai. Arti 60 — California. \$21,000.
Lotas dviem butam, 30 pėdų prie pat Marquette parko. Pigus.

VALDIS REAL ESTATE

2458 W. 69th St. RE 7-7200

Prie 68 ir Western 2 butai po 6 kamb. Platus sklypas. \$26,500.
Prie 71 ir Talman — Mūras, 3 butai ir patalpa raštinai ar biizniui. Garažas. Nebraska. \$43,500.
1 1/2 aukšto, 2 butai, 6 ir 4 kamb. ir patalpa biizniui. Ekstra sklypas 25 po \$13,900.
70 ir Washtenaw. Mūras — 2 po 5 kamb. ir butas rūsy 3-ju kamb. \$28,900.

VAINA REALTY

2517 W. 71st St., RE 7-9515

Tvarkingas, teisingas ir greitas patarnavimas visais Real Estate reikalais. Be to, veikia Notariatas, daromi ir lūždijami vertimai. Tvarkomi pilietybės dokumentai, pildomi Income Tax ir atliekami kitoki patarnavimai.

SIMKUS REAL ESTATE

NOTARY PUBLIC
4259 S. Maplewood Av., CL 4-7450
REMkite „DRAUGA“

ISNUJOMOJAMA — FOR RENT

BUTAI: rinktiniamis nuomininkams. Best Agency, 2925 W. 63, PR 8-6832
Nelaukite — užsiregistruokite dabar! Apatarnauja pietvakariuosiu daly 2 mėsus. Savininkai kreipkitės dėl patarnavimo nemokamai

Pensininkei nemokamai kambarys už lengvą namų ruošios darbą. Apyl. 68 ir Artesian. Skambinti WA 5-4138.

HELP WANTED — MOTERYS

SWITCHBOARD OPERATOR

EXPERIENCED
40 hour week. Good saring salary. Excellent company benefits.
APPLY — MU 4-6565

I. J. GRASS NOODLE CO.

6009 So. Wentworth Ave.
CHICAGO, ILLINOIS

WANTED LPN

for Nursing Home. 3 — 11 p.m. shift. Live in — available.
DALE JACOBSON
766-5670

SECRETARY STENOGRAPHER

to Sales Manager. Good shorthand and typing skills and mature enough to make decisions and keep boss informed by phone while he travels. Excellent working conditions and company benefits. Salary commensurate with experience and ability.
For appl. Call 478-6340
Mr. J. H. Leonard, Sales Mgr.

AMERICAN LAFRANCE CORPORATION

SCHILLER PARK, ILLINOIS

Reikalinga padėjėja krautuviuje ir virtuvėje vasaros metu Union Pier, Michigan. LA 3-9507.

VYRAI IR MOTERYS

MEN & WOMEN
Needed at Once For LIGHT ASSEMBLY WORK
No Age Limit Steady Work
430 W. Erie Street
Phone 664-4950

Apsimoka skelbtis DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. G skelbimų kaina visiems prieinama

ALL METAL MFG. COMPANY

2740 W. 50th Street
Chicago, Illinois

HELP WANTED — VYRAI

Dudek & Bock Spring Manufacturing Co.

— NEEDS —
4 SLIDE TOOL & DIE MAKERS and AUTOMATIC SPRING COILING SET-UP MEN
Days. Overtime. Top pay and many other benefits.
APPLY AT
4014 WEST GRAND AVENUE — from 8:30 to 5

DEMESIO!

Kas tik turi gerą skonį, Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

FURNITURE CENTER, INC.
Marquette Pk., 6211 So. Western, PR 8-5875
J. LIEPONIS
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmdieniais atdara nuo 12 iki 5.

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET Tel. — CA 5-7252
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS RADIO, STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAIŠYMAS SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

DRAUGO KNYGYNŲ KATALOGAS

siunčiamas nemokamai kiekvienam, kas jį užsisako paštu ar telefonu LU 5-9500.

Katalogas apima visas laisvajame pasaulyje išspausdintas lietuviškas knygas, daugumą lietuvių autorių anglų kalba knygų ir ribotą skautių latviškų knygų, kurias galima gauti DRAUGE.

Knygos suskirstytos pagal savo turinį į 15 skyrių ir sugrupuotos alfabeto eile.

Katalogo pabaigoje yra autorių sąrašas su jų knygų pavadinimais.

Chicagoje ir apylinkėse

LIETUVES MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS

Donelaičio lituanistinės mokyklos, aukštesnioji ir žemesnioji, vad. J. Širkos ir Marquette Parko lit. mokykla, vad. Pr. Razmino, atliks Motinos dienos minėjimo programą. Meninę dalį šių mokyklų pasirodymą tvarko muz. Vytautas Gutas.

Motinos dienos pritaikytą vaidinimą suvaidins ansamblis Atžalynas, vad. Francis Gramontienės. Taip pat programos dalį atliks Montessori Vaikų nameliai, vedami J. Juknevičienės.

Minėjimas įvyksta sekmadienį, gegužės 4 d. Pamaldas Marquette Parko parapijos bažnyčioje 8 v. ryto atlaikys kun. J. Kuzinskas. Minėjimas su programa įvyks 3:30 v. p.p. parapijos salėje. Iškilmes organizuoja Marquette Parko Lietuvių bendruomenės apyl.

MOKSLEIVIŲ SPORTINĖS VARŽYBOS

Liet. bendruomenės organizuojamos sportinės varžybos lituanistinėms mokykloms įvyks, kaip buvo pramatyta, birželio 14 d. Į šias varžybas bus pakviestos visos Chicagoje ir jos apylinkėse veikiančios lituanistinės mokyklos sudarančios gražų skaičių apie 2,000 lietuvių moksleivių. Visi jie yra gimę jau šioje pusėje Atlanto, palaimintoje Amerikos žemėje. Bet tai yra mūsų naujasis priegulys, kuris politiškai dar nėra taip gerai išprusęs, kaip mūsų senesnieji sportininkai, tačiau savo jaunumu, laisvės pajautimu ir nevaržomu entuziazmu, be abejonės, pralenks ir toli praityje paliks mūsų senesnius sportininkus.

Šioms varžyboms Marquette Parko Lietuvių bendruomenė pavyko sutelkti gražų skaičių sponsorų arba mecenatų, kurie be didelių prašymų, tiesiog patys pasisiūlė, nupirkti trofejas arba taures nugalėtojams įteikti. Jų tarpe yra keli amerikiečiai, kurie labai simpatizuoja lietuviams. Visi sportinėse varžybose dalyviai, organizacinio komiteto nariai ir prezidento atstovai bus papuošti specialiai varžyboms pagamintais lietuviškais kaspiniais. Tikimasi gauti garsiakalbinį sunkvežimį iš Chicago parkų direkcijos, per kurį bus leidžiama lietuviškų ploštelių muzika. Šioms sportinėms lituanistinių mokyklų varžyboms parkas yra gautas naudotis dviems dienoms: birželio 14 ir 15 d. d. J. P.

— Abraham Lincoln buvo pirmas JAV-ų prezidentas, kuris (1865 m.) buvo nužudytas eidamas pareigas. Anksčiau, 1835 m., buvo bandyta nužudyti prez. Andrew Jackson.

G E L E S
Vestuvėms, banketams, laidotuviams ir kt.
GUZASKŪ
BEVERLY HILLS GELINČIAI
2443 W. 63rd St., Chicago, Illinois
PR 8-0833 — PR 8-0834

Katherine Hepburn, už vaidinimą "The Lion in Winter" gavo Oskaro atlyginimą.

Ledai ir įvairūs medžio gabalai nunešti prie Cookston, Minn., tilto, einančio per Lake River upę.

DAIL. M. ŠILEIKIO PARODA

Vyresnės kartos kūrėjas dailininkas Mikas Šileikis šiuo metu turi savo piešinių parodą Balzoko Lietuvių kultūros muziejuje. Ji buvo atidaryta šeštadienį. Nežiūrint, kad tą vakarą buvo lietuvių operos premjera, atidaryme dalyvavo gausiai žmonių. Programą pravedė muziejaus talkininkas K. Baltramaitis. Kalbą pasakė dail. Br. Murinas, išskeldamas dailininko Šileikio kūrybinius laimėjimus. Dail. Šileikis padėkojo visiems, parodžiusiems jam daug prielankų šią parodą surengiant. Po to buvo suruošti svečiams užkandžiai. Juos suorganizavo dail. M. Stankūnienė, kurios kūriniai tuo pat metu buvo išstatyti paroda Ford City patalpose.

Dail. Šileikio parodoje išstatyta per 30 aliejinųjų kūrinių. Tai vis daugiausia peizažai iš paskutinių penkerių metų laikotarpio, bet daugumoj sukurti praėjusį pavasarį ir vasarą. Dailininkas turi tiek daug darbų, kad galėtų suruošti ketvertą tokių parodų. Vien akvarelinių kūrinių turi apie 300. Šalia peizažų parodoje yra ir kitokių, pvz. rašytojos Žemaitės sūnaus portretas. Dailininkas mėgsta

ir religines temas, ir šioje parodoje yra jo tapytas Kristaus veidas.

Tačiau mėgiamiausia dail. Šileikio kūrybos sritis yra gamta, ypač vaizdai prie vandens, kopos. Jo tuose paveikluose daug spalvingumo ir šilumos, bet jis taip pat stengiasi pajusti organišką vyksmą, judesį, ekstazę gamtoje, už tat mėgsta piešti vėjuotoje dienoje, kai medžiai juda, ir jis tą išpūdi stengiasi perkelti į drobę.

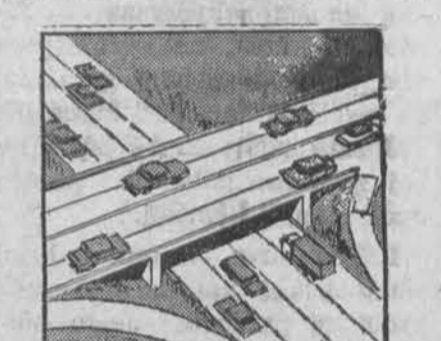
Dail. M. Šileikis yra gimęs Lietuvoje, jaunas atvykęs į JAV. Meno studijas ėjo Bostono Meno mokykloje, o taip pat to miesto Belle Arti mokykloje. Studijas apvainikavo Chicago Meno instituto diplomu. Yra laimėjęs visą eilę premijų. Dail. M. Šileikis ne tik gabiai valdo teptuką, bet ir plunksną ir yra parašęs daug straipsnių meno temomis.

Idomu, kad jo paroda, šalia lietuvių, lanko ir daugelis kitataučių, sužinoję iš gausių Balzoko Liet. kultūros muziejaus skelbimų amerikiečių spaudoje. Paroda tęsis iki geg. 3 d., atdaryta kasdien nuo 1 v. iki 4 val. 30 min. p.p. Įėjimas visiems nemokamas. J. Daugl.

Žemės drebėjimai

Žemės pasiūbavimai Californijoje - ne naujiena. Apie 1900 m. didelis žemės drebėjimas įvyko San Franciske. Apie 1930 m. - Long Beach, prie Los Angeles. Buvo likę trys gyv. namai. Dabar Long Beach išaugo į 100,000 gyventojų miestą. Statomai dangoraižiai.

Pagal kai kurių astrologų (spėjikai iš žvaigždžių) numatymus didelis žemės drebėjimas turėjo įvykti š. m. balandžio 4 d. (prieš Velykas). Įvairūs spėjimai pranašavo, kad Californija atsidurs Pacifiko vandenynė. Laimė jų pranašystės neišsipildė. Bet nežiūrint to, kiek vėliau žemės drebėjimas įvyko Meksikoje, Californijos pašonėj. Jungtinių Tautų organizacija, žinodama, kad žemės drebėjimai pasaulyje nuolat kartojasi, paskyrė \$875,000 ir Japonų vyriausybė \$800,000 lavinimui specialistų (seismologų, inžinierių), kurie iš anksto galėtų nustatyti žemės drebėjimus ir tam paruoštų gyventojus. Tokių specialistų paruošimas vyks ta Japonijoje. Nuo 1960 m. jų paruošta tik 150 iš 21 krašto. A. Rasutis.

Amerikoje keliai nuolat gerinami, tačiau ir vairuotojams reikia daugiau patyrimo. Saugaus vairavimo tarnyba skelbia, kad kelyje jei jau esi kokią liniją, nešokinėk iš linijos į liniją. Taip pat palik didesnį tarpą su priekyje važiuojančia mašina. Norint sustoti lekiant 60 mylių per valandą, reikia 317 pėdų nuotolio. Tai maždaug pusė gatvės bloko. Keisdamas liniją rodyk ženklus. Nori nemokamai gauti saugaus vairavimo knygtę gali rašyti: Paul Powell, Secretary of State, Springfield, Illinois 62706.

— Donald Campbell 1956 m. motorine valtimi pasiekė 288 mylių į valandą greitį.

Kiekvienam būtų pravartu, o gyvenusiems Seinų ar Vilkaviškio apylinkėse net labai įdomu, paskaityti ką tik išleista knygelė

PRIE VIESPATIES DAIGYNO

Prel. dr. F. BARTKUS

Tai nedidelis, 93 psl. leidinėlis, kuriame autorius išsamiai nupasakoja lietuviškosios Seinų kunigų seminarijos likimą, o vėliau ir Vilkaviškio seminarijos įsteigimą ir gyvavimą.

Lengvu pasakotojo žodžiu jis prisimena profesorius, kunigus, klierikus ir kitus asmenis, kurių gyvenimas vienu ar kitu būdu buvo susipynęs su tų nepriklausomos Lietuvos atsitatyme taip svarbiu mokslo įstaigų likimu. Nenukrypdamas nuo temos autorius supažindina skaitytojus ir su to laikotarpio dvasia bei istorine raida, patiekdamas gal daugelio jau užmirštų, tautinėje samoneje atbūdančios tautos gyvenimo faktų.

Knyga gaunama Drauge. Jos kaina 1.00 dol. Illinois gyventojai prašomi prie knygos kainos pridėti 5 proc. mokesčiams.

"Drauge" jau galima išgyti aštuonioliktąją "Draugo" premiją laimėjusį romaną

LIEPSNOS IR APMAUDO ASOCIJA

JURGIS GLAUDA

Ir ši kartą autorius nustebina visai nauja tematika, paimta iš dabartinės Lietuvos gyvenimo. Knygininko Sturvilos asmenyje jis nukelia skaitytoją į nedidelį užkampio kolchozą, kurio aplinkoje supažindina su visa eile įvairaus plauko, galvojimo ir išsilavinimo charakterių.

Šalia gyvenimiškų realių veikėjų, autorius įveda ir vaizduotės sukurtą Mūžą, kurios pokalbyje su Sturvilos iškelia savitas mintis ir filosofiją. Knyga reikalauja susitelkimo ir dėmesio, nes nekasdieniškas stilius ir gilios mintys kiekvieną jos puslapį paverčia susimąstyti skatinančia naujove.

Kaina 4.00 dol. Illinois gyventojai prie knygos kainos turi pridėti 5 proc. mokesčiams.

Brangiai Motinai Lietuvoje mirus, sūnams

PETRUI ir JURGIUI MAŽEIKAMS bei jų šeimoms nuoširdžią užuojautą reiškiu.

Cecilija Janušauskienė

A. + A. CHARLES G. JANUSKI, Sr.

Gyveno 5012 W. Van Buren Street, Chicago, Illinois. Mirė bal. 14 d., 1969, 4 val. vak., sulaukęs 60 m. amžiaus. Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 58 m.

Pasiliko dideliame nulūdimė žmona Mary (Dumbliauskaitė), sūnus Charles, Jr., dukterė Anna Marie, tėvas Aleksas, gvv. Californijoje, 4 broliai: Walter, John, Frank ir Edward su šeimomis; 3 seserys: Californijoje Stella Chounaird ir Theresa Burnett ir Chicagoje Lucile Menard su šeima, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Vasaitis-Butkus koplyčioje, 1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill.

Laidotuvės įvyks ketvirtad., bal. 17 d. š. koplyčioje 9 val. ryto bus atlydėta ir Resurrection parapijos bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūde: Žmona, sūnus, dukterė, tėvas, broliai ir seserys.

Laidotuvių direktorius Vasaitis-Butkus. Tel. OL 2-1003

INFORMACINIO SEMINARO TVARKA

Seminaras įvyksta šeštadienį, balandžio 19 d. Jaunimo centre. 2 val. p.p. kalba Juzė Daužvardienė "Reagavimas į JAV politiką, valdžios pareigūnų viešus pareiškimus laisvės bendrai ir Lietuvos laisvės klausimais". Moderatorius Zigmas Dailidka. 3 val. p. p. Stasys Pieža — "Amerikiečių spaudai laiškų ir straipsnių rašymas ir jo galimybės", moderatorius Algirdas Pužauskas. 5 val. p.p. Jonas Jurkinas "Kitų galimų priemonių panaudojimas", moderatorius

Alfonso Rimas. 4 val. p.p. — Antanas Rudis, "Radijo ir televizijos tinkle galima informacija ir į jas pakliuvimo viltys", moderatorius Pilypas Narutis. 6 val. p.p. Romas Kezys — "Informacijos centro projektas ir organizacija", mod. Antanas Šantaras, 7 val. p.p. Vytautas Bagdanavičius, MIC, "Bendros paskaitų išvados". Ta diena bus ir Viliaus Braženo spaudos paroda.

Sekmadienį, balandžio 20 d. Jaun. C. didž. salėje Vilius Braženas kalbės tema: "Dogmos ir erezijos iševijios veiklai".

Seminaro tikslas: atsiliepiant į Lietuvos Laisvinimo veiksmų šūki — laužti tylą amerikiečių spaudoje, radijo, televizijoje, valdžios ir įtakingųjų žmonių tarpe. Seminaro paskaitų klausytojai bus supažindinti su esminiais brožais ir, reikalui esant, galės tas žinias panaudoti. Paskaitos na kviečiami visi. Klausytojas nebūtinai privalės visas paskaitas klausyti — galės pasirinkti sau patinkamas. Seminarui ruošti komiteto prezidiumą sudaro Jonas Jasaitis, Jonas Bertausius, Andrius Juškevičius, Pranas Lukas, Kasperas Radvila, Valdemaras Sadauskas, Jonas Vaičiūnas. J.

— Amerikoje 1951 m. skyrybų buvo 385,000, tai 1967 metais jų buvo jau 550,000. Išsiskyriusių ir nebeįstėkėjusių moterų skaičius 1966 m. buvo 2,260,000 ir 2,900,000 gyvenusių atskirai nuo vyrų. Tuo būdu 5 milijonai šeimų šiame krašte buvo be šeimoms galvos - vyro.

KELIAS Į ALTORIAUS GARBĘ

J. VAISNORA, MIC

Tai 32 psl. ark. Jurgio Matulaičio beatifikacijos bylos apžvalga, pradėtą nuo bylos užvedimo 1953 metais iki šių dienų.

Leidinio autorius yra bylos dabartinis generalinis postuliatorius, gerai žinąs visą jos eigą, ir lengvu planingu žodžiu sugebas tuo reikalu išsamiai informuoti skaitytoją. Jis atskleidžia daugumai nežinomų faktų, kuriais turėtų visi susidomėti, kad pilnai įvertintų tėvų marionų pastangas siekiant Bažnyčios nutarimo pripažinti ark. Jurgį Matulaitį šventuoju.

Leidinėlis lengvai skaitomas, informatyvus ir naudingas kiekvienam lietuviui, kuris didžiuojasi savo tautos nepaprastais žmonėmis. Jo kaina 50 ct., gaunamas DRAUGE.

Illinois gyventojai prie knygos kainos prašomi pridėti 5 proc. mokesčiams.

A. + A. ANTANINA ERDMANN KASELYTĖ
Buv. Linkuvos gimnazijos mokytojo Pilypo Erdmann našlė. Gyveno 712 W. Briar Place. Mirė bal. 13 d., 1969, 8:30 val. vak., sulaukus pusės amžiaus.
Gimė Rygoje, Latvijoje. Amerikoje išgyveno 7 m. Pasiliko dideliame nulūdimė dukterė Lili Moleris, žentas Mečys M., anūkas Henrikas, sesuo Bronė Kaselis, ir kiti giminės. Priklausė Našių ir Našliukų Klubui.
Kūnas pašarvotas Mažeikos-Evans koplyčioje, 6845 So. Western Ave. Laidotuvės įvyks ketv., bal. 17 d. iš koplyčios 11 val. ryto bus nulydėta į Liet. Tautines kapines.
Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose pamaldose.
Nulūde: Dukterė, žentas, anūakai ir sesuo.
Laidotuvių direktorius Mažeika-Evans. Tel. RE 7-8600

PIRKITE DABAR TIESIUG NUO MR. NELSON SAVININKO SAINT CASIMIR MONUMENT CO.
3914 West 111th Street
Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Visame Mieste.
Telef. — CEDarcrest 3 - 6335
Vienas blokas nuo kapinių.

MAZEIKA & EVANS FUNERAL HOME
THREE AIR-CONDITIONED CHAPELS
Parking Facilities
6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-8600

E U D E I K I S LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Dovydas P. Gaidas — Geraldas F. Daimid
TRYNS MODERNISKOS KOPLYČIOS:
4330-34 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YARds 7-1741-2

PETKUS TĖVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME
TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS:
2533 West 71st Street Tel. 476 - 2345
1410 So. 50th Ave., Cicero Tel. TO 3-2108--09
AIKSTE AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

LACKAWICZ IR SŪNUS
424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1215
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIRginia 7-6672

PETRAS BIELIONAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 8-3572

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArdS 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS
3854 S. HALSTED STREET Tel. YArdS 7-1911

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArdS 7-1138-1139

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE. CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

LAWN FUNERAL HOME Sigmund J. Sutkus
7909 STATE RD., OAKLAWN, ILL. Tel. 636-2320

APLINK MUS

× **LB Chicago apygardos valdyba**, susitarusi su muz. Vladu Baltrušaičio choro valdyba, minint šiais metais birželio įvykius Lietuvoje 1941 m., birželio 14 d. vakare, Marquette Parko lietuvių parapijos bažnyčioje, rengia koncertą, išpildant muz. Sasnausko "Requiem". Valdyba mano, kad tokiu būdu galėsime pagerbti mūsų kankinius ir tremtinius Sibire.

× **A. Rūgytė, prof. St. Dirmantas, kun. dr. A. Juška, V. Liulevičius, P. Lampsatienė ir J. Dainauskas, JAV LB švietimo tarybai** prašant, atrenka Lietuvos istorinius žemėlapius, kad jie būtų šiais švietimo metais mokyklos ir namų reikalui išleisti.

× **Nekalto šv. P. M. Prasi-dėjimo** parap. pensininkų klubo nariai susirenka trečiadienį 4 val. p.p. parap. salėje.

× **Petronėlė Skirinskienė, gyv. 5713 So. May st.**, darbšti ir uoli lietuviškų organizacijų narė ir parengimų lankytoja, gegužės 10 d., šeštadienį, mini savo vyro mirties metines tėvų Jėzuitų bažnyčioje ir savo gimtadienį bei vardadienį. Jai pažįstami lin'da daug sveikatos ir laimingo gyvenimo, jau sulaukusiai 82 metų. Ji yra buvusi stambi ūkininkė nuo Marijampolės.

× **Apie prof. J. Žilevičių** šeštadienį tilpusį straipsnį papildant, tenka pažymėti, kad Petrapily, šv. Kotrynos gimnazijoje, prof. Žilevičius vadavo gimnazijos moksleivių vyrų chorui, kur buvo visokių tautų moksleivių. Kalbėdamas apie dainavimo dėstymą liuanistinėse mokyklose, prof. Žilevičius nori pareikšti pagėdavimą, kad juse būtų daugiau dainuojama mūsų liaudiškų dainų.

× **Š. m. balandžio mėn. 19 d., 7 val. vak.** E. Chicago lietuvių Medžiotojų - Meškeriojų klubas, parapijos salėje, 3903 Fir str., rengia tradicinį metinį banketą — balių. Programoje duetas, išpildys Z. Numgaudaitė ir C. Buivydytė. (pr.)

× **Vyskupas Vincentas Briz-gys** prisidėjo prie liet. operos "Dana" pastatymo, paaukodamas 25 dol. (pr.)

× **Irena ir dr. Leonas Kriau-čėliūnai**, Summit Animal Hospital savininkai, ir šiais metais statant liet. operą "Dana" paaukoko 100 dol. (pr.)

× **Lietuvių Televizijos** balius — banketo menine programa rūpinasi ir ją praves, žinomas teatralinėje srityje darbuotojas, p. K. Oželis. Programą atliks iškiliosios Chicago meninės pajėgos. Staliukai iš anksto užsisakomi paskambinus į Lietuvių TV studiją telefonas 254-2233. (pr.)

× **Chicago Lietuvių Meške-riotojų-Medžiotojų klubas** kviečia visus į stintų balių bal. 26 d., 7:30 v. v., Marquette salėje, 6908 S. Western Ave. Rezervacijom skambinkit PR 6-8688. (pr.)

× **Dr. F. Vytautas Kaunas**, Lietuvių Fondo tarybos narys dalyvaus rengiamame Lietuvių Fondo baliuje, š. m. bal. 19 d., 7 val., Kenoshoje, Wisc., Danų salėje. (pr.)

× **Didelė 500 vietų salė** ir keturios mažesnės salės vestuvėms bei įvairiems baliams. Taip pat patalpos konferencijoms ir suvažiavimams. Kreiptis į Lito Bendrovės administruojamą O'HARE CONGRESS INN, 3010 N. Mannheim Rd., Franklin Park, Illinois 60131. Tel.: 455-4300. (sk.)

× **Valerijonas Šimkus** bus komiteto pirmininku, rengiant kun. Benediktui Sugintui 50 metų kunigystės pagerbimo vakariene gegužės 11 d. Vycių salėje. Komiteto nariai platina pakvietimus. Jų bus galima gauti ir Marginiuose, Komiteto izdin. yra J. Puleikis, sekret. P. Dir-kis, spaudos — informacijos reikalus tvarko A. Gintneris, o šeimininkė — Kotryna Repšienė su talkininkėmis. Patarnavimą prie stalų organizuoja M. Petrošienė.

× **Chicago tėvai, kurių sū-nūs mokosi šv. Antano gimna-zijoje**, tai gimnazijai paremti ruošia parengimą balandžio 19 d. 7 val. Jaunimo centre. Bus trumpa programa iš gimnazijos gyvenimo, vaišės, šokiai.

× **B. Lintakėnė ir J. Rakš-tienė** žada gardžiai pavaišinti visas nares Motinų klubo susirinkime balandžio 21 dieną 8 v. v. Bus renkama nauja valdyba sekantiems mokslo metams. Savo atsilankymu įrodysite parei-gingumą katalikiškam vaikų auklėjimui.

× **"Arterio sklerozės išvengi-mas — geriausias nuo širdies atakos gydymas"**, 268 Alvdvo radijo paskaita šį ketvirtadienį, balandžio 17 d., 10 v. r. Bar-cus Seimos radijo valandoj.

× **Džiukija buvo garsi** senovėje. Ji pagarsėjo ir prieš 50 metų, kai Perlojos "respublika" pasiskelbė nepriklausoma valstybe. Apie tą kratą ir jo žmo-nes reikėtų platesnio aprašymo. Jau daug vertingos medžia-gos esu surinkęs, bet dar pagei-dautina apie to laiko partizanė-nes kovas, džiukų kovingumą ir pasipriešinimą visokiems oku-pantams. Tai liečia ypač Varė-nos, Perlojos, Merkinės, Ucie-kos ir kitas vietas. Rašyti: A. Gintneris, 3221 W. 61 st., Chicago, Ill. 60629.

Kompozitorius J. Gaidelis (kairėje) su savo artimaisiais "Draugo" redak-cijoje. Toliau į kairę: Birutė ir Aidas Gaideliai (komp. sūnus iš Austrai-lijos), Felicija Gaidelienė, Kazys Valentinas ir Genovaitė Rutkauskienė (p. Gaidelienės sesuo). Prieky kompozitoriaus dūkraitės Vėjūnė ir Jūraga Gaidelytės.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **Grand Rapids** ir apylinkių lietuviai kviečiami atsilankyti Grand Rapids Moksleivių ateiti-ninkų prof. K. Pakšto kuopos metinēn šventēn ir margučių parodon, kuri įvyks šį sekma-dienį, balandžio 20 d. Prasi-dēs su lietuviškom Mišiom 9 val. r. Sv. Petro ir Povilo bažnyčioje. Iškilmingas posėdis prasidēs 3:00 val. p.p. Po to seks meni-nė dalis, laimėjimai, ir kavutė.

— **Tvarkūnas Bronius**, gyve-nantis 4316 N. Franklin str. Philadelphia 19140 Pan. kūrė-jas — savanoris, Vyties Kry-žiaus kavaliierius ir karo invali-das įstojo į Liet. kar. kūr. — sav. s-gos, New Yorko skyrių nariu, pareiškdamas pasitemki-nimą priklausyti s-gai, kurį ap-jungia Lietuvos laisvės kovų dalyvius. Tvarkūnas ilgus me-tus tarnavo Kaune prie Karo muzėjaus karo invalidų koman-doje, kurie atlikdavo įspūdingas apeigas prie žuvusiųjų už Lietu-vos laisvę paminklo vėliavos pakėlimo ir nuleidimo metu.

× **Šakių ir K. Naumiesčio gimnazijos** įsteigimo sukaktis rodo, kad nuo to laiko jau pra-bėgo 50 metų. Šitoji sukaktis iškilmingai buvo paminėta Lietu-voje, bet Chicagoje, iki šiol dar nėra sudaryta ir minėjimo ko-miteto. Tų gimnazijų abiturien-tai mano, kad reikėtų surengti bent kokį paminėjimą, iniciaty-vos turėtų imtis buvę tos gim-nazijos direktoriai, mokytojai ar abiturientai.

× **Geris ir susipratę lietuviai** remia savo spaudą. Atnaujinda-mį prenumeratą, atsiskaitydami už kalėdines korteles ar kalen-dorius, aukų prisuntė: po 3 dol. — J. Burdulis, K. Gasiūnas, J. Šeputa; po 2 dol. — Leon Kreic-mar, George Ziedonis; po 1 dol. — Barbara Embers, Pr. Aitu-tis, Ada Šilimas, J. M. Shalte-nis. Visiems dėkojame.

× **Birutė Čiurienė** pirmoji atė-jo į talką Balfo vadovybei, or-ganizuojant komitetą sol. Val-entinai Kojelienei, kuri pasiža-dėjo visą koncerto pelną paskir-ti Balfui, todėl B. Čiurienė pir-mame posėdyje vienbalsiai buvo išrinkta to komiteto pirminke, o vicepirm. Alb. Dzirvonas, S. Endrijonienė ir A. Gintneris; izdin. J. Zadeičis ir sekret. K. Bružas. Šie asmenis ir tvarko visą pasirengimą koncertui, ku-ris įvyks Orochstra Hall, 220 So. Michigan Ave., gegužės 4 d., sekmadienį, 3 val. p.p.

× **Kun. B. Jurkšas**, liet. vi-suomenės veikėjas Toronte, muzikas, trijų chorų vedėjas jaunimo organizatorius ir žino-mas filatelistas, Toronto liet. filatelistų biuletinio redakto-ris, buvo atvykęs į Chicago. Domėdamasis muzikos reikalais, dalyvavo "Danos" operos prem-jeroje, aplankė kai kuriuos mū-sų muzikus ir pasikeitė gaido-mis. Atvykęs į "Draugo" redak-ciją, susipažino su mūsų dien-rašchio paruošimu.

Rūta Pakšytė, Marquette Parko Lit. M. IV sk. mokinė

VELYKOS

Kiškis dieną prieš Velykas, atėjo pas Jūrātę ir davė jai auk-sinį kiaušinį sakydamas: — Jū-rate, tu žiūrėk, kad būtum gera mergaitė. Jei nebūsi gera, tai aš neduosiu tau šito kiaušinio. Jūrātė sakė: — Aš būsiu la-bai gera mergaitė, tik prašau duok man šį kiaušinį.

Kiškis tarė: — Imk auksinį kiaušinį, bet kai eisi miegoti, padėk jį po lova. Jeigu būsi gera, aš ten duosiu daugiau kiaušinių.

Bet Jūrātė nebuvo gera mer-gaitė. Ji mušė sesutę ir pastū-mė broliuką. Kai ji ėjo miegoti, ji pasidėjo kiaušinį po lova. Rytą kiškis jai ir sako: — Tu nebuvi gera mergaitė ir aš tau neduosiu daugiau kiaušinių. Jūrātė labai nusiminė.

Aldona Jakubauskaitė, IV a sk., klasės darbas "Pirmieji žingsniai K. Donelai-čio lit. m-los mok. laikr. nr. 4 1969. III. 29.

AUSTRALIJOJ

— **Lietuvio skulptoriaus kūriny**s Australijos ambasadoj Washington'e. Dienraštis "The Age", leidžiamas Melbourne, Australijoje, 1969 m. vasario 19 d. numeris įsidėjo per dvi skiltis skulptoriaus Vinco Jomanto nuotrauką, stovintį prie jo su-kurto papuošimo Australijos am-basada Washington'e, JAV-se. Tuo jis laimėjo \$3000. — dol. ir Comalco vardo premiją. Kūri-nys padarytas ir aluminijaus vamzdžių ar pan., yra 22 pėdų ir 10 pėdų didumo. Laikrašty pažymima lietuviška skulp. Vin-co Jomanto kilmė, jo vardas, pavardė rašoma taisyklingai lietu-viškai.

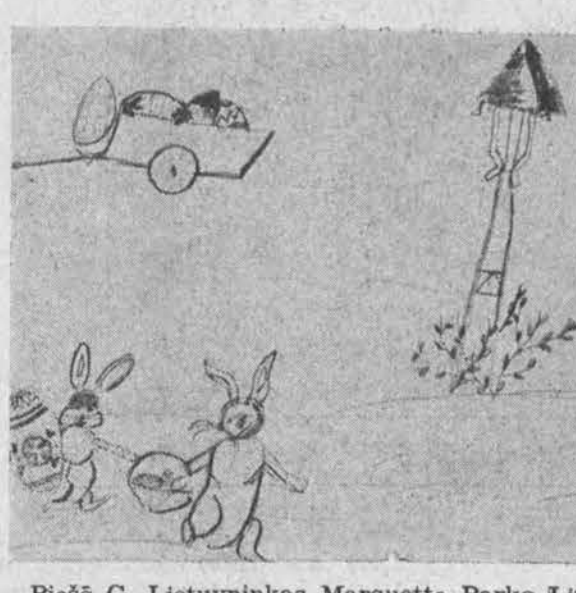
OKUPOUOTOJE LIETUVOJE

— 24 Lietuvos stinėles, su-gaudytos Kėdainių ir Marijampolės apskrinių miškuose, trimis lėktuvais iš Vilniaus apskrities buvo išgabentos į Pamaskvio sritį Rusijoje, kur jos bus paleistos Rusijos medžioklės rezervervatuose. Rusai, anksčiau šaudę Lietuvos žmones, dabar galėsia šaudyti Lietuvos stinėles.

Tėvynės ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų 8-gos Chicago's sk. Red. J. Plačas. Medžiaga siūsti: 7045 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636

Piešė G. Lietuvinkas Marquette Parko Lituanistinės mokyklos 2 sk. mokinys.

DIDŽIOJI ŠVENTĖ

Pirmoji pavasario šventė yra Velykos. Mes vaikai labai lau-kiame tos didžiosios šventės. Pasiruošimas prieš šventes uži-ma daug laiko. Reikia mamytėi padėti virtuvėje. Kepame vi-sokius pyragaičius ir šiaip įvai-ris skanius valgius. Po to ver-dame kiaušinius. Malonu ir įdo-mu juos dažyti įvairiomis spal-vomis. Šv. Velykų rytą einame visi į bažnyčią, o sugrįžę, ruo-šiamo Velykų stalą ir laukiame svečių.

Rūta Pakšytė, Marquette Parko Lit. M. IV sk. mokinė

MŪSŲ ŠEIMA

Mūsų šeima yra: mano ma-ma, tėtis, sesutės — Rita ir Au-dronė. Rita yra dvylikos metų, Audronė dvidešimt dviejų. Ji dirba. Aš esu Romas dešimties metų. Pirmadienį, antradienį, trečiadienį, ketvirtadienį ir penktadienį aš su sesute Rita einame į mokyklą, o sesutė Au-dronė eina į darbą. Šeštadienį aš einu į lietuvišką mokyklą. Ten moko mus lietuviškai rašyti, kalbėti, skaityti ir visko. Visada, kai mes su sesute pareinam iš mokyklos, dvyliką valandą, mūsų mama paruošia pietus. Mano tėtis eina į darbą šeštą valandą. Jis pareina namo penktą valandą. Tada mes val-gome.

Romas Bobelis, Maironio mokyklos Brooklyne IV sk. mok.

PAVASARIS

Jūs žinote, kad jau pavasaris atėjo Paukščiai čirkia ir skraido. Jau sėklos dygsta. Medžiai ruošiasi pumpurus auginti. Dienos darosi ilgesnės, o vakarai trumpesni. O dabar jūs pagalvokite apie pavasarį. Jei-gu ką nors sugalvosite, jūs irgi parašykite rašinėli.

Gintarėlė Gečytė, Vinco Krėvės Mokyklos IV-to sk. mok. Philadelphia

JEI AŠ BŪČIAU MOKYTOJAS

Aš nematau, kad aš būsiu mokytojas, bet jeigu aš būčiau mokytojas, tai būtų stebuklas. Būdamas mokytoju neužduočiau pamokų, bet leisčiau mokykloje mokiniams studijuoti vieną valandą.

Pirma pamoka būtų religija. Antra — matematika. Trečia — fizika. Paskutinė būtų menas.

Po trečios pamokos aš paleisčiau mokinius pabėgioti lauke vieną valandą laiko. Prižiūrėčiau, kad jie lietuviškai kalbėtų visą laiką tarp savęs.

Alvinas Vaikėliūnas, Clevelando Vysk. M. Valančiaus lit. m-los VII sk. mok.

PAVASARIS

Pavasaris gražus atėjo. Paukščiai jau atskrido čia. Žiemutė pasibaigė ir vėl gražu lauke.

Zolytė pradeda žaliuoti kalpės tiesia žiedelius. Broliukas aitvarą padarė. Mes jį paleisim į laukus. **Marytė Donskytė**.

Ne visur dar pavasaris. Piešė Aldona Steponaitytė, Dariaus-Girėno lit. m-los VII sk. mok.

JUNGTIS BENDRAI VEIKLAI

Aš vienas gal ne ką galiu padaryti savo tautai. Bet mes turime jungtis ir bendrai veikdami daug daugiau galime padaryti. Yra sakoma, kai du stos visados daugiau padarys.

Algis Jankūnas, "Žiburėlis" Cicero Aukšt. lit. m-los laikr. nr. 10.

KAIP PRALEIDAU VELYKŲ ATOSTOGAS

Kai atėjo Velykų atostogos, Didįjį Šeštadienį mes dažėm kiaušinius ir ruošėm visokiausius valgius Velykom. Važiavom į krautuves pirkti drabužių ir kitų dalykų. Kai grįžom, jau buvo vakaras, ėjom anksti miegoti.

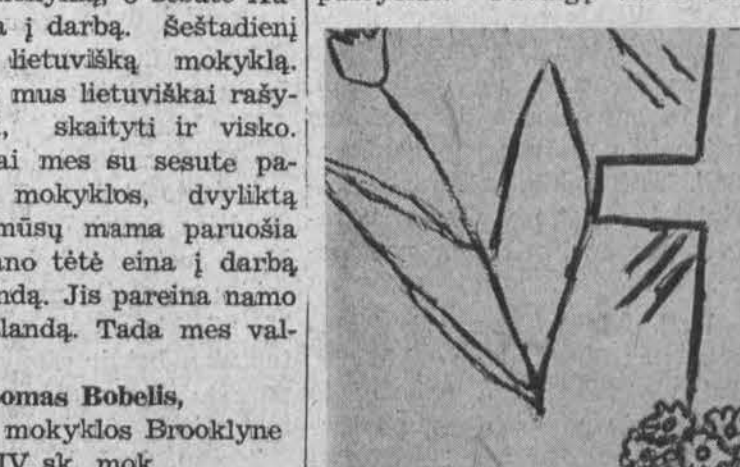
Velykų rytą atsikėlėm 4 val. ir nuėjom į bažnyčią. Bažnyčioje, pamaldų metu, giedojo choras įvairias velykines giesmes. Pamaldos ir giesmės buvo lietuviškai.

Grįžę iš bažnyčios valgėm pusryčius. Pavalgę važiuavome

PAVASARIS

Man patinka pavasaris. Visur šalia ir daug gražių gėlių aplink. Galim išeiti į lauką, ir žais-ti visą dieną.

Vida Buikytė, Rochesterio lit. mok. mokinė

Kryžiaus pergale. Piešė Marytė Donskytė, Marquette Parko lit. m-los IV sk. mok.

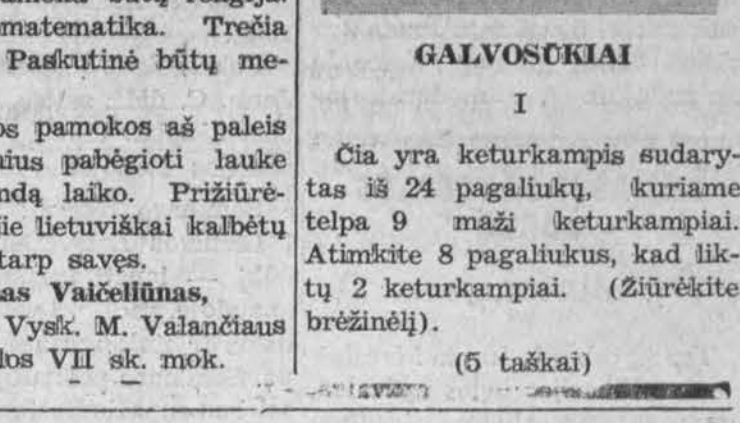
DVIGUBAS POILSIS

Jis: — Praeitą naktį aš dvi-gubai pailsėjau.
Ji: — Kaip tai?
Jis: — Aš sapnavau, kad aš miegojau.

GALVOSČIAI

Cia yra keturkampis sudary-tas iš 24 pagaliukų, kuriame telpa 9 maži keturkampiai. Atimkite 8 pagaliukus, kad lik-tų 2 keturkampiai. (Žiūrėkite brėžinėli).

(5 taškai)

UODEGA DEGA

Du paukščiai skrido. Juos pralenkė lėktuvas palikdamas ilgą dūmų juostą.

— Tai didelis paukštis! Kaž-kur labai skuba — sako vienas paukštis.

— Ir tu skubėtum, jei tau uodega degtų, — atsakė antra-sis.

Anglai ir amerikiečiai kareivį vadina soldier. Spėjama, kad tas žodis yra kilęs iš senovės romėnų pinigo, kuris vadinosi "solidus". Juo mokėdavo kareiviams mėnesinę algą.